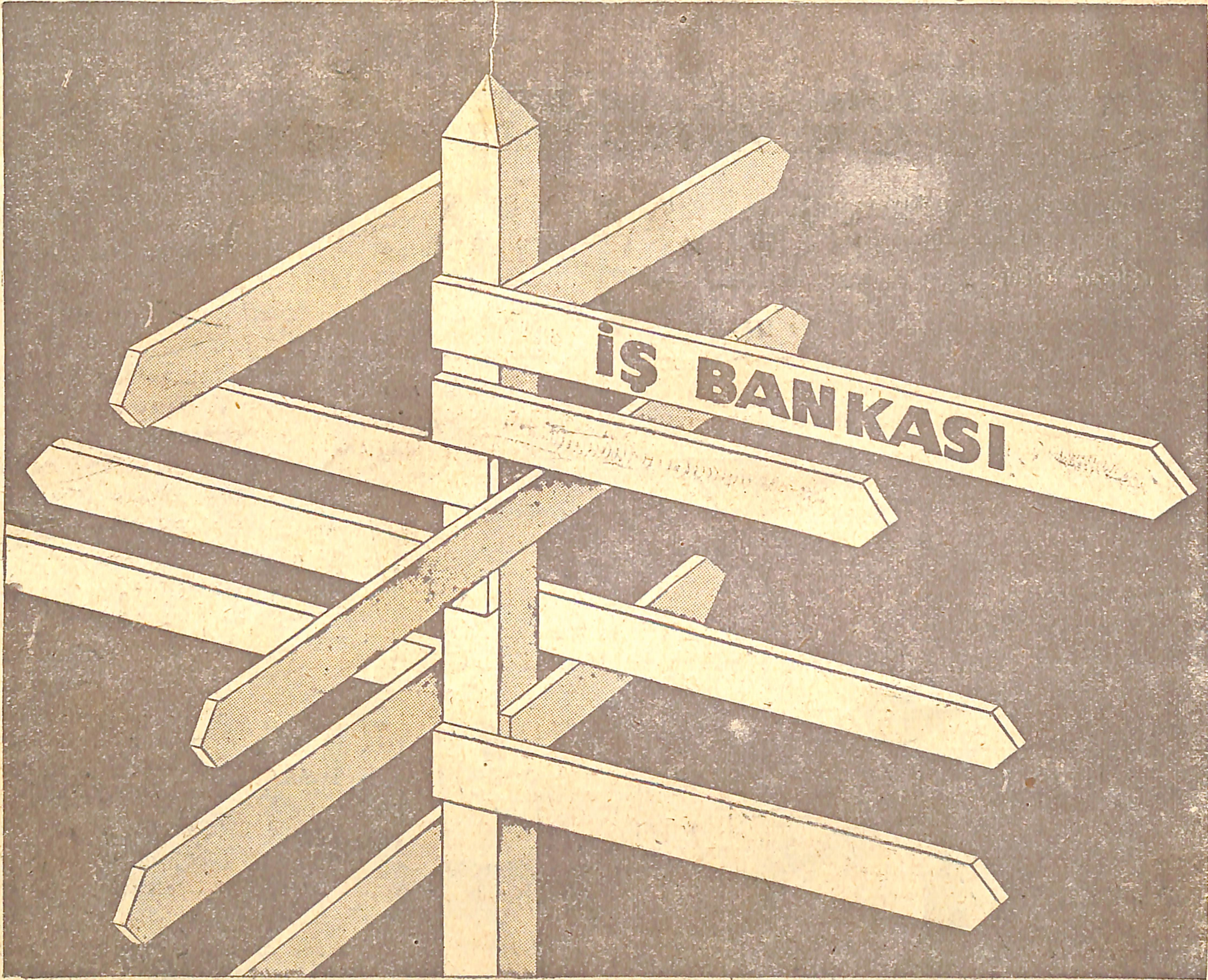

Karadeniz'den torik akını bekleniyor. - Gazeteler -

Karşılama töreni!

Tasarruflarınızın verimli olması için...

DOĞRU İSTİKAMETİ SEÇİNİZ

Ekim çekilişinde gene en zengin imkânları Türkiye İş Bankası veriyor. Hesabınızdaki 150 liraların adedini çoğaltarak kazanma şansınızı artırınız.

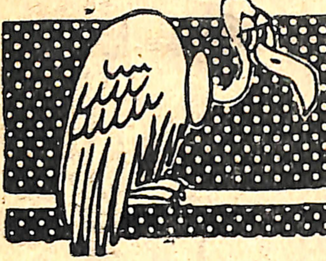
27 EKİMDE
10 APARTMAN DAİRESİ
ZENGİN PARA İKRAMİYELERİ
CEM'AN 1.000.000 LİRA

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL d - 467

SAYI: 340 C.: 14 18 EYLÜL 1958 ★ SAHİBİ: YUSUF ZİYA ORTAÇ ★ FİYATI 75 KURUŞ

Akbaba
siyasî mizah gazetesi

KAN DAVASI

Yazan :
Yusuf Ziya Ortaç

İNSANIN bir tarifi de «konuşan mahlûk» tur. Molière'in «İnsan güldüğü kadar insandır» sözünü, bu tarife göre değiştirebiliriz: «İnsan, konuştuğu kadar insandır.» Yalnız, buna bir de ek tarif lâzım: «İnsan, dinleyen mahlûktur» da...

Şair ne demiş?

Söyleyenden dinleyen ârif gerek!

Son yıllarda biz tek taraflı konuşmayı, dinlememeyi âdet edindik. Hep, ben söyleyim, o sussun istiyoruz.

Dün gazetelerde bir dış haber okudum: Amerika Kızıl Çin'le konuşmayı kabul etti!..

Demokrasiler vatanı Amerika, Çin diye yalnız birkaç adacığa sığınmış Milliyetçi Çin'i tanımaktadır. Ama, aradaki duygu, düşünce, inanç uçurumu ne kadar derin, ne kadar karanlık olursa olsun, hakikat önünde, denizler hâkimi donanması, gökler hâkimi uçakları, atomları ve füzeleriyle baş eğiyor: Pekiy, konuşalım!

Sade Amerika ile Kızıl Çin mi?... İngiltere ile Almanya?... Londra'da, hâlâ İkinci Dünya Savaşının kaldırılmamış yıkıntıları var.. Berlin, Hamburg, Bonn caddelerinde hâlâ İngiliz uçaklarının yaraladığı, ceketinin tek kolu, pantalonunun tek paçası boşlukta sallanan yarım diriler dolaşıyor!

Ya Amerika - Japonya dostluğuna ne dersiniz? İki atom bombasiyle mezarlığa dönen Japon İmparatorluğu, Sam Amca'ya, biri ağlayan, biri gülen gözlerle bakıyor!

Misalleri, milletlerin hayatından alıp kendi hayatımıza kadar getirebiliriz: Bugün muhabbetle sıktığımız dost eller arasında dün bize öfkeyle sallanmış yumruklar yok mudur?...

Unutmayı, insan hafızasının büyük asaleti saymalıyız!

Atalarımız ne demiş? İnsanlar konuşa konuşa, hayvanlar koklaşa koklaşa anlaşırlar!

Bunu Amerika, kendi cinsinden saymadığı Kızıl Çin'den bile esirgemiyor.

Ama biz, hoşgörürlük sistemi olan demokrasi idaresinde bile bu güzel duygudan uzağız: İngiltere Almanya ile konuşuyor, Amerika Japonya ile konuşuyor da.. Evet, konuşuyor, anlaşıyor sevişiyor da, bizim sevgili Menderes'imiz sayın İnönü'müzle konuşamıyor!

İnsaf efendiler, insaf baylar, insaf paşalar!.. Aranızdaki politika dâvası, Amerika ile Japonya arasındaki kan dâvasından da mı büyük?...

SEVGİLİ OKUYUCULARIMIZA

Son günlerde, kâğıt, klişe, mürekkep, baskı fiyatlarının aşırı derecede yükseldiği bizim kadar sizin de malûmunuzdur.

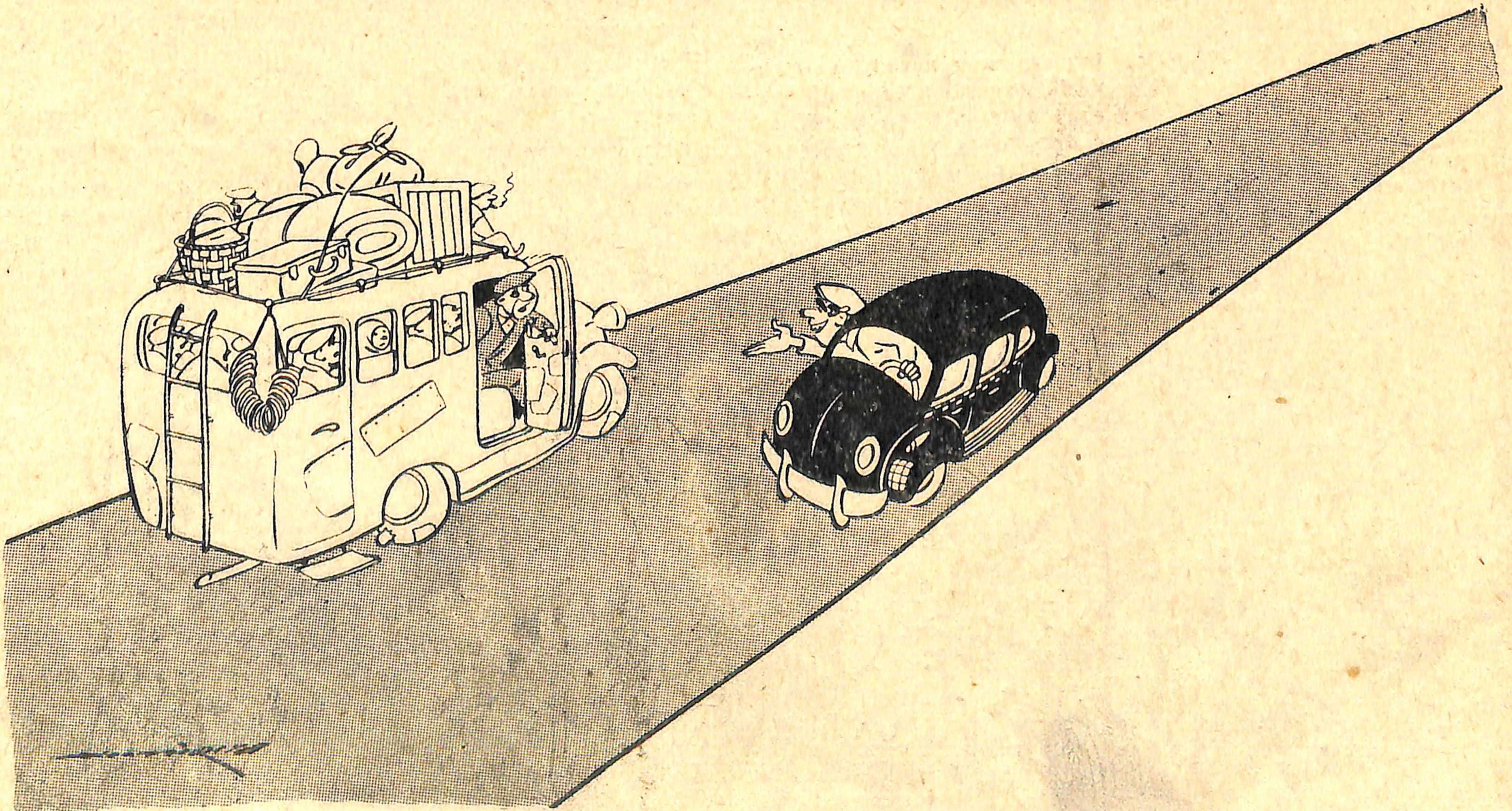
Basın müesseselerinin varlığını sarsan bu durum karşısında, biz de diğer haftalık arkadaşlarımız gibi, 1 Ekim 1958 den itibaren AKBABA'yı 100 kuruşa çıkartmak zorunda kalıyoruz.

Tek tesellimiz, bu zammı, kârımızı çoğaltmak için değil, zararımızı azaltmak için yapmış olmamızdır.

Dalma muhabbetinizle, itimadınızla iftihar eden AKBABA, bu acı şartlar içinde de yine o güzel muhabbete, o büyük itimada güveniyor.

AKBABA

Yeni açılan yollarda trafik kazaları çoğaldı!

— Bu yol nereye gider arkadaş?...
— Gidişine bakar abiy... Yeşilköy'den tut da tahtalıköye kadar!...

ANKARA İSTANBUL

Defter sıkıntısı

Kâğıt fiyatının yüzde yüz elli artışı mektep defterlerini de ateş bahasına çıkarmıştır. Seksen yapraklı bir defterin beş liraya satıldığı söyleniyor.

Maarif Vekili Celâl Yardımcı, bu konuda Basın, Yayın ve Turizm Vekili ile konuşuyordu. Yardımcı:

— Gazeteciler beni alâkadar etmez, dedi. Ama, talebenin ihtiyacını nasıl karşılıyacağız?

Server Somuncuoğlu:

— Kolay, dedi. Matbuat hakkında alacağımız tedbirlere bir yenisini ilâve ederiz, olur, biter...

— Ne gibi?

— Meselâ, altı sahife çıkan bütün gazetelerin, her gün birer sayfasını yazısız, resimsiz, beyaz bırakmalarını mecburî kılarız. Bu, normal boyda sekiz sayfadır. Sabahleyin bir gazee alan her baba. akşam gazetesini çocuğuna verince defter sıkıntısı diye bir mesele kalmaz!

Bu konuşmayı duyan Maliye Vekili Polatkan, sevinçle yerinden fırladı:

— Çok güzel bir buluş... Biz de, gazetecilerden, kâğıt ticareti yaptıkları için ayrıca vergi de isteriz!

Memleketi tanıtmak

Üç bayan, Anadolu Kulübü bahçesinde konuşuyorlardı. Ama üçü de pek heyecanlı, pek sinirli, pek öfkeli: Bayan Vedat Dicleli, Bayan Cihat Abaoğlu... Ve Bayan Melih Koçer!

Ne mi konuşuyorlardı? Hayır, hayır, moda değil, briç değil, terzi değil, kumaş değil... Şaşmayınız: Politika!

Bayan Koçer:

— Ben D.P. yi çok beğeniyorum, dedi...

Sordular:

— Nesini beğeniyorsunuz? Kaşını mı? Gözünü mü? Burnunu mu?..

— Hayır, icraatını!..

Bayan Melih Koçer, evvelki seçimde kocasının adaylığı merkezden konulan eski Manisa mebusunun, yeni reassürans idare meclisi âzasının hanımıydı.

Karşısındakilerin cevap vermesini beklemeden:

— Evet, dedi, evet... Bizi dünyaya o tanıttı... O iktidara gelinceye kadar adımızı bilen yoktu... Şimdi, bütün Avrupa basını. Amerika basını bizden bahsediyor!

İki muhalif hanım, bir ağızdan:

— Haaa, dediler, bunda haklısınız... Hangi yabancı gazeteyi açsanız, bizim halimizden bahseden bir yazı var!

Geçer!

Şikâyet ediyorlar:

— Zeytinyağı bulunmuyor...

— Geçer!..

— Para sıkıntısı da çoğaldı...

— Geçer!..

— Ev buhranı?..

— O da geçer!. .

— Kâğıt, kalem, defter, ilâç, yedek parça?..

— Hepsi, hepsi geçer!..

Faik Ahmet Barutçu boynunu büktü:

— Biliyrim, geçer... Geçer ama pen de geçerim kardaşim!..

Titremek

Geçen haftanın sürekli yağmurlarından sonra, hava iyice serinlemişti. Anadolu Klübünün bahçesinde üç dost, Vedat Dicleli, Cemal Eyüboğlu, Yusuf Ziya Ortaç, yağmurluklarının yakalarını kaldırmışlar, yapraklarından sular damlayan ağaçların altında, Adnan Menderes'in Balıkesir nutkunu konuşuyordular.

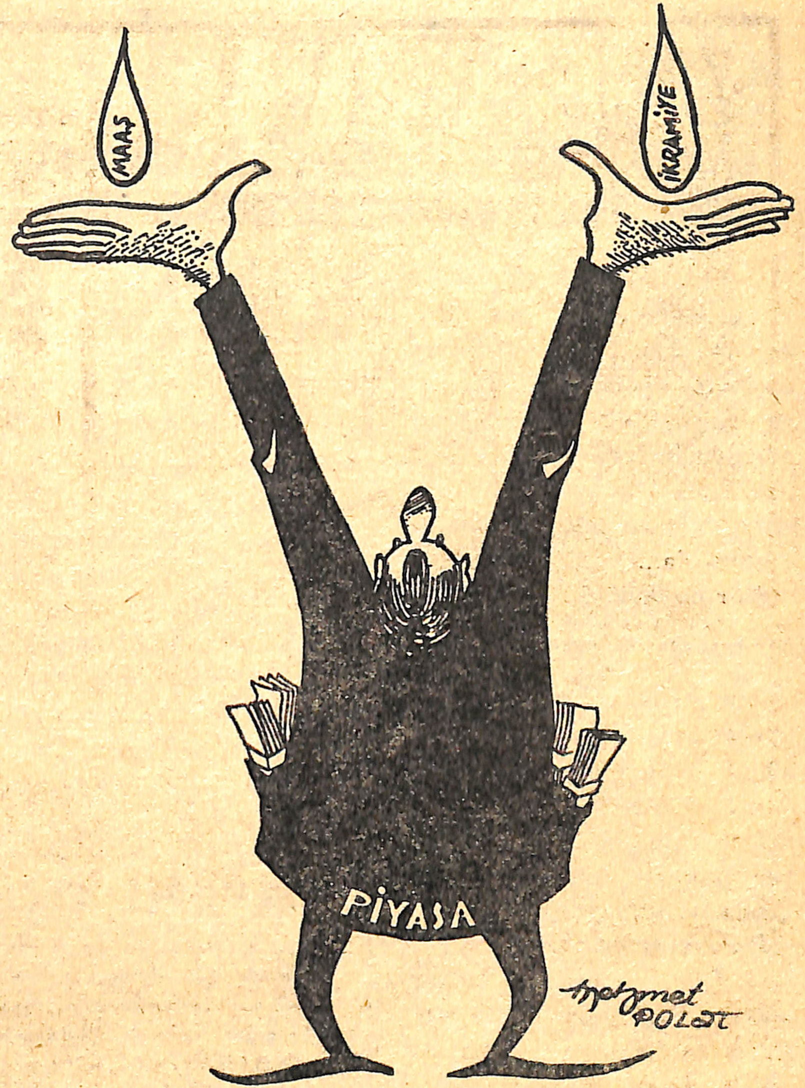
Uzaktan, Kayseri mebusu Osman Kavuncu göründü. Gülümseyerek geliyordu. Sezmişti konuşulanları.

— Titriyorsunuz, dedi, titriyorsunuz!..

Ortaç cevap verdi:

— Soğuktan Kavuncu, soğuktan!..

Bereketli yağmurlar başladı! (Gazeteler)

— Ver Allahım, ver!...

Çek, çekiştir!

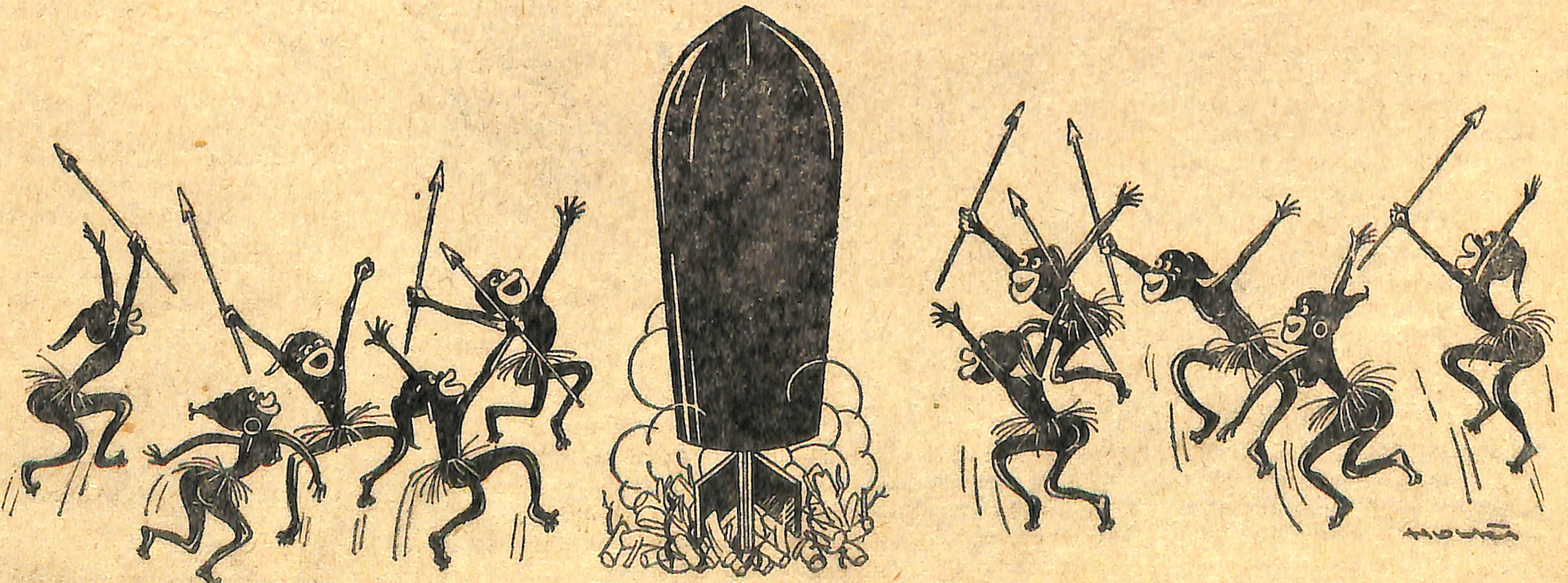
Klüp 47 de, Cemil Sait Barlasla Cemal Eyüboğlu karşı karşıya tatlı bir sohbete dalmıştılar. Önlerinde kadehler pul pul sedeflenmişti. İçeriye Maliye Vekili Hasan Polatkan girdi:

— Ooo, dedi, çekiyorsunuz ha?

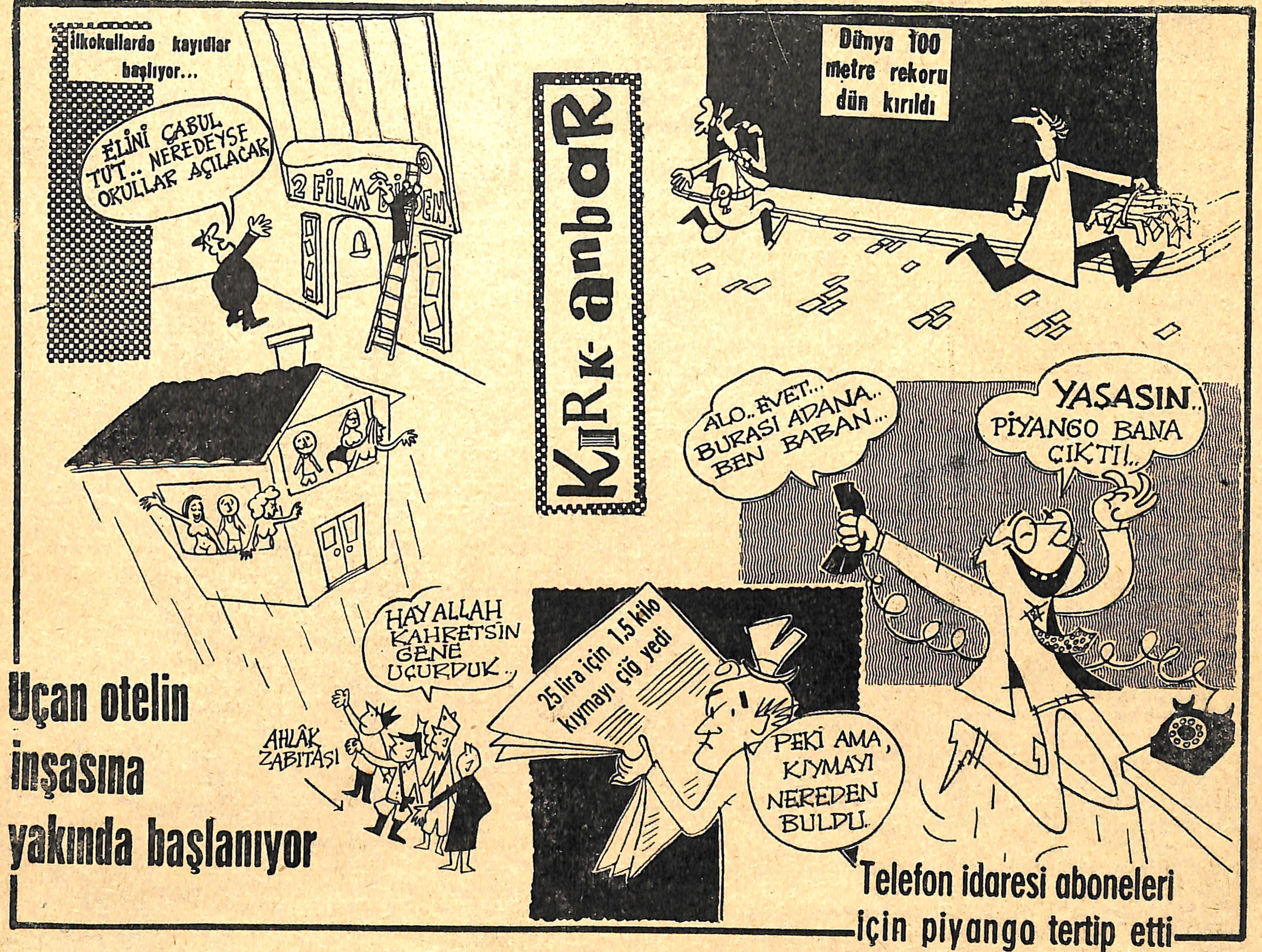
Barlas boynunu büktü:

— Ne yapalım, dedi, rakıyı çekmesek sizi çekiştireceğiz!

Sulh için atom!

Barış Tanrısına tören!

SÖVMEK YASAK!

Derler ki, Sultan Mahmut bir gün tebdile girip, Yenikapı'daki Ermeni balıkçıların kahvelerinde oturmuş. Orada balıkçıların, her sözün başında, ortasında, sonunda birbirlerine ne ağır sövdüklerini duymuş. En çok da göz üstüne söverlermiş. Sultan Mahmut:

— Bundan böyle kim söverse kellesi urula! diye ferman eylemiş.

Ermeni balıkçılar sövüşmeden konuşamıyorlar. Bir sövseler, kelle elden gidecek. Bir kurnazlık bulmuşlar. Birbirlerine kızdılar mı, çenelerini sıkıp, dişlerini gıcırdatıp:

— Gözünün elifini seveyim Agoop! Çakeoorsun ya...

— Ben de senin gözünün bebeğini seveyim. Ağnoorsun ya Mığırdıç...

Şimdi Sultan Mahmut yok ama, İstanbul'da Kemal Aygün var. Yeni Belediye Başkanı gazetecilere şöyle demiş:

«— **Bazı kimseler maç esnasında hakemlere ve oyunculara ağıza alınmaz sözler söylüyor, sövüyor, çok kötü kelimeler sarfediyorlar. Bunları üzülerek müşahede ettik. Bölge Müdürlüğü bundan sonraki maçlarda halkın sporculara ve hakemlere küfür etmemesini vatandaştan rica edecektir. Bu da stad hoparlörleriyle kısa anonslar hâlinde halka duyurulacaktır.**»

Belediye Başkanı Kemal Aygün, Sultan Mahmut gibi:

— Küfür edenin kellesi uçurula! demiyor. Küfürü yasak da etmiyor, rica ediyor yalnız.

Maç seyircilerinin bu ricayı dinlemelerini çok isterdik. Ama sanırız ki, stadyomu dolduranlardan çoğu, oraya maç seyretmeğe değil alabildiğine, sınırsız bir söz hürriyetine kavuşup, ağzına geleni söylemek için gidiyor. Herkes birine kızıyor. Kızdığının yüzüne karşı bir şey diyemiyor. Ancak maça gidip içini boşaltıyor. Hakem, oyuncular lâf. O zavallılar, kızılan insanlara vekâlet ediyorlar, onların yerine küfür yiyorlar.

Maçlarda sövmek yasak edilse, sövenlere ağır cezalar verilseydi, maç seyircileri yarıdan çok azalırdı sanırız. Ama rica başka... Demek bundan sonra, en büyük maçlarda stadyomun hoparlöründen her beş, her on dakikada bir şu ses duyulacak:

— Sayın seyirciler! Hakemlere, oyunculara küfredilmemesi rica olunur.

Demek seyirciler dillerini kısacaklar da:

— Ulan ineeeek!... diye canları çektiği gibi, ağız dolusu küfredemiyecekler.

Acaba, diyorum, «ofsayt, avt, favl» gibi futbol terimleri arasına karışan «kova» terimi de küfür mü sayılacak? Bu yeni bir spor - dil tartışması konusudur. «Kova» küfür müdür, yoksa futbol terimi midir? Bir seyirci, onca para verip gittiği maçta, rahat rahat:

— Kovaaa!... diye de bağıramazsa. o maçın hiç tadı tuzu olmaz.

Peki, bu bizim futbol seyircileri ne yapacaklar? İkide bir, kulaklarında hoparlörün sesi:

— Muhterem seyirciler! Küfretmek belediyenin emriyle yasak edilmiştir!

Maça gitmese olmaz. Maça gidip küfretmese duramaz. Ne yapar? Elini ağzına boru yapıp:

— Ah ulan hakem ah... Ben senin gözünü seveyim anam!... Anlarsın ya...

— Ah be kaleci, ben senin canını yiyeyim. Çakıyorsun ya...

Diye bağırır.

Bu kadarcığına da müsaade etmezlerse, memlekette spor hayatı söner gider, yazık olur.

Mareşal Zart

Aziz Nesin

KADIKÖY'DEN vapura binmiştim. Güvertede birisi seslendi. Baktım, Mareşal Zart... Yüzü gülüyor. Oysa onun yüzü hiç gülmezdi. Yanına oturdum ama istemiyerek. Benim gönlümü almak için boyuna konuşuyor. Ne dediyse hiç yüz vermedim. Kendisine neden kızgın olduğumu bildiği için:

— Vallahi billâhi kabahat benim değil, diye yeminler etmeğe başladı.

— Ayıp diye bir şey vardır, dedim.

— Benim ne kabahatim var kardeşim, dedi, ben bir emir kuluydum. Bana ne derlerse ben onu yapıyordum. «Arkadaş utanır, iş utanmaz» derler. Siz patronla arkadaştınız. O da beni ileriye sürüyordu. Ben ne yapayım? «Arkadaş utanır, iş utanmaz...»

«Arkadaş utanır, iş utanmaz» diye bir söz olduğunu, ilk Mareşal Zart'tan duyuyordum.

★

Babıâli'ye bir milyoner gelmiş diye duymuştuk. Memleketin beyni sayılan Babıâli'ye arada bir, tek-tük milyonerlerin düşmesi yazar takımını sevindirir; yeni bir iş alanı açılacak.

Ama biz, bu basın pazarına dışardan gelenlerin öyle kolayca tutunamıyacaklarını da biliriz. Ne de olsa, beş-altı ay yeni bir dergi çıkar, yazar - çizer takımı da geçinir gider. Denemelerimize göre bir şey daha biliriz, Babıâli'ye gelenlerden adını milyonere çıkaranların çoğu milyoner değildir. Olsa olsa ceplerinde 60-70 bin liraları vardır. Bizim cebimizdeki paraya göre, 60-70 bin lirası olan milyoner sayılacağından, onların adını biz milyonere çıkarırız.

Yeni derginin idare yeri belli oldu. Yazarlar, çizerler çağırılıp kendileriyle konuşuluyor. Derginin sahibiyle konuşmuş olanlara,

— Nasıl adam? diye soruyorum.

Hepsi de onun gerçekten milyoner olduğunu söylüyorlar.

— Nerden anladınız? diyorum.

— Konuş, sen de anlarsın, diyorlar, hem sıkı bir milyoner, hem de göreceksin, çıkardığı dergi tutacak.

Sıra bana da geldi. Birgün de beni çağırtmış. Gittim. Çok saygılı karşıladı. Yeni bir dergi çıkaracakmış. Şimdiyecek çıkanların hiç birine benzemiyecekmiş. Hep duyduğumuz lâflar. Her yeni dergi çıkarmaya kalkan böyle söyler: Şimdiyecek çıkanların hiç birine benzemiyecek... Peki, ne olacak? Sen bunun üzerine kuş oturtacak değilsin ya... Yine o yazar, yine o çizer.

Acaba vaktim var mıymış? Haftada bir hikâye yazabilir miymişim? Hah şöyleee, lâfın tatlı yerine gelelim.

— Yazarım, dedim.

Ama bu dergiyi, kendi dergim bilmeliymişim. Başka dergilerle bir tutmamalıymışım. Ona göre yazmalıymışım.

Yine beylik sözler. Her yeni dergi çıkaran da bunları nerden öğrenir? Ona göre yazıp da ne yapacağım, bilmem; yazıyı yazdıktan sonra asker mektubu gibi orasına burasına kuş resmi mi koyacağım?

— Kaç para istersiniz? diye sordu.

Ben o zaman on liraya bir hikâye yazıyorum. Yüzde on beşten, bir buçuk lira da vergi ödeyerek, toprak ürünlerinden alınmayan vergiyi kapamağa, devlet bütçesini denkleştirmeğe çalışıyorum. Ama karşımdaki bir milyoner. Yazı piyasasını bilmez. Onun için:

— Yirmi lira... dedim.

Öyle ya, ne koparırsak kazanç. Ben «yirmi lira» der demez, adam iki elini ağzına götürüp:

— Aman aman... diye bağırarak odanın içinde, dişi ağrıyormuş gibi gezinmeğe başladı.

İki elini sağlı sollu yanaklarına vurup:

— Vay vay vay!... diye bağırıyor.

Önce bir şey anlıyamadım. Yirmi lirayı çok buldu da ondan böyle döğünüyor sandım.

— Yâni... şey... dedim, yirmi lira dedikçe... bunun üç lira da vergisi var, on yedi lira sayılır.

Patron büsbütün dövünmeğe başladı. Yahu, bu adama ne oldu? Parayı mı çok buldu, yoksa apandisit sancısı mı tuttu?

— Beyefendi, rica ederim. On yedi dedikse, hemen paranızı almadık. On beşe de yazarız. Ne olacak yâni, bu dergi kendi dergimiz sayılır.

Siz o patronu bir görmeliydiniz. Dizlerini bırakıp başını, başını bırakıp dizlerini dövüyor. Ben de enayilik var ya, Babıâli'ye yeni gelmiş diye herifi kazıklamağa kalktım. Herif, iş adamı. Daha önce bir hikâyenin kaça yazıldığını öğrenmiştir.

— Valla Beyefendi, ben her yere on liraya yazıyorum, size de on liraya yazayım, dedim.

Ne yapsam, dışarı çıkıp da «yetişin!» diye bağırsam mı? Petron, on lirayı duyunca hırsından yumruklarını ısırmağa başladı.

— Beyefendi para mara istemez. Susun rica ederim, bedava yazayım...

Karşıma oturdu:

— Nasıl olur beyim, nasıl olur, dedi, rica ederim, aklım duracak. Sizin gibi bir yazara nasıl olur da yirmi liraya, otuz liraya yazı yazdırırlar? Vah vah vah... Eyvaaah, memleket ölmüş yahu... Yazık değil mi? Bu patronlarda hiç mi insaf yok? Sizin hikâyenizi on liraya almağa utanmazlar mı? Bu zamanda bir hamal on liraya para demiyor.

Ben şaştım kaldım. Demek adamın deminden beri bağırıp çağırması, dövünmesi bundanmış.

— Sizin gibi bir değer... Vah vah vah... Hiç mi değerbilir insan kalmamış? Boşuna değil, sanat hayatımız, fikir hayatımız böyle güdük kalmış.

Öyle konuşuyor ki, ben artık kendi kendime acımağa başladım. Gözlerim buğulandı, boğazıma bir düğüm oturdu. Handiyse kendi durumuma ağlıyacağım.

— Vah vah vah... Vah vah... On liraya bir hikâye ha? Tuuu... Yazıklar olsun be...

Boynumu büküp:

— Maalesef böyle efendim, dedim.

— Başka biri söylese, vallahi inanmazdım.

— Eh ne yapalım...

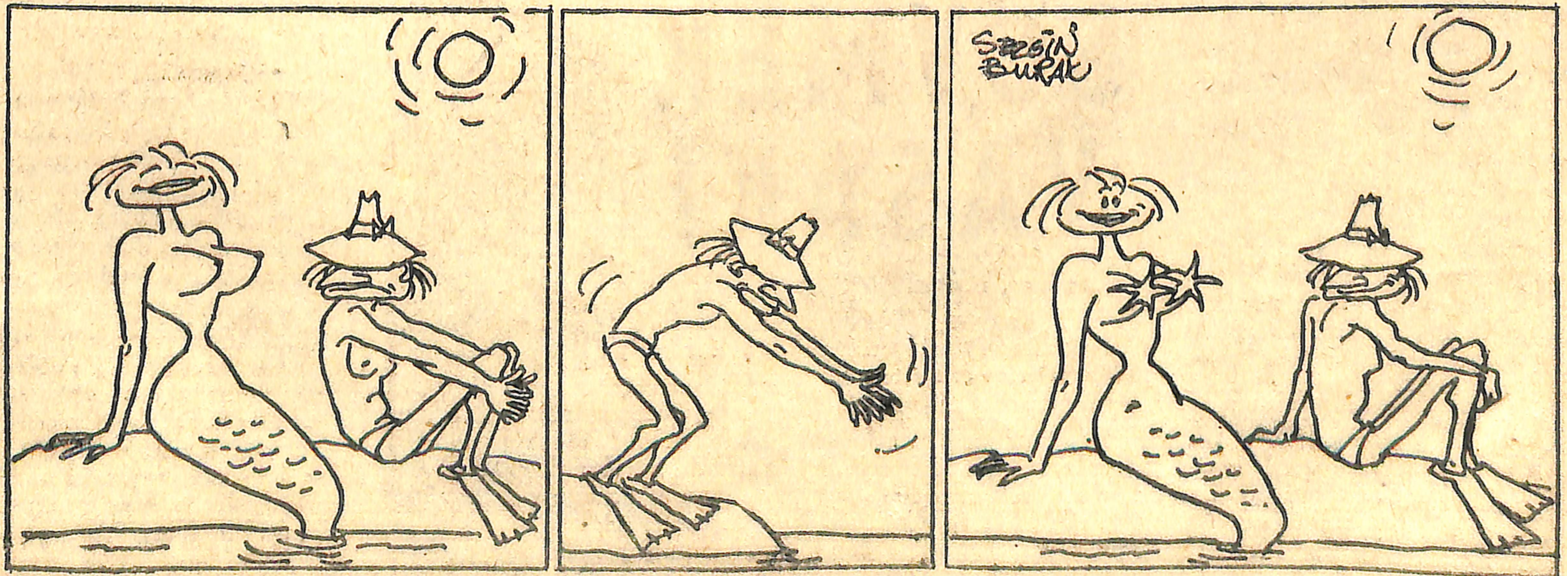
— Size teklif ederken utanıyorum ama, şimdilik lûtfen kabul edin. Biz, her hikâyenize yüz lira vereceğiz. Ama bu, şimdilik... İlerde, dergimiz tutunca, yazılarınızın değeri olan parayı ödemeğe çalışırız.

— Teşekkür ederim, dedim. Ordan çıktım. İçime bir gariplik, bir üzüntü çöktü. Yahu bu memlekette böyle adamlar da mı vardı? Ağlamaklı oldum. Yokuştan aşağı inerken bir yazar arkadaşla karşılaştım. O da yeni çıkacak dergiye gidiyormuş. Benim ordan geldiğimi görünce, patron için:

— Nasıl adam? diye sordu.

— Milyoner, dedim, hem de öyle bir-iki milyonluk değil, esaslı

ZÜLKÜF BEY :

milyoner. En azından yüz milyonu vardır.

— Milyoner olsa Babıâli'ye gelmez. Biz öylelerini çok gördük, dedi.

— Git, kendin konuş, anlarsın, dedim.

Eve gelince ilk işim, bir hikâye yazmak oldu. Buna yazmak demezler, döktürmek, derler. Hani yazıya kuş kondurulmazdı. Ben o hikâyenin her cümlesine bir kuş kondurdum da, hikâye baharda çiçek açmış badem ağacına döndü; her dalında yüzlerce kuş, cıvıl cıvıl ötüşüyor.

Ertesi gün hikâyeyi götürdüm. Patron teşekkür etti.

— Lûtfen muhasebeye uğrayın da parasını alın, dedi.

Bizde yazıyı verince parasını almak diye bir gelenek yok. Yazı basılır, dergi çıkar. Ondan sonra parasını alırız. Arsızlık etmiyeyim, dergi çıksın da ondan sonra gelir parasını alırım, dedim.

Dergi çıktı. Ben de ikinci hikâyemi yazıp götürdüm. Patron yine teşekkür etti.

— Lûtfen muhasebeye uğrayın, dedi.

Muhasebe aşağı katta. Gittim. Muhasebe odasında bir kaç kişi var.

— Muhasebeci bey nerde? dedim.

— Öğleden sonra gelir, dediler.

Eh, başka zaman uğrar alırım. Derginin ikinci sayısı çıktı. Ben de üçüncü hikâyemi yazıp götürdüm. Ama hikâyeler de hikâye hani... En az beş müsvedde yapıyorum, yedi, sekiz kere yazıyorum. On, on beş kişiye de okuyorum. Beğenirlerse o zaman götürüyorum. Yüz lira bir hikâye... Başka yere on hikâye yazmalıyım ki, bu parayı alayım.

Patron üçüncü hikâyemi de teşekkür ederek aldı, muhasebeye uğramamı rica etti.

Muhasebeye uğradım. Muhasebeci yokmuş. Öğle yemeğinden sonra gittim.

— Geldi, gitti, dediler.

— Ne zaman gelir?

— Belli olmaz.

Haftaya başka bir hikâye daha götürdüm. Hikâyeyi verip muhasebeye indim. Muhasebeci bey yine yok. Ne zaman gelir? Belli olmaz. Para da çok lâzım. Ordan ayrılmadım. Yazar arkadaşlardan biri de bekliyor.

— Yahu, buranın muhasebecisi kimdir, hiç gördün mü? dedi.

— Görmedim, ben de onu bekliyorum, dedim.

Beraber beklemeğe başladık. Derken biri daha, biri daha geldi. Hep muhasebeciyi bekliyoruz. Akşama doğru bir adam geldi, muhasebeci buymuş. Ufak tefek, sarı bozuk bir adam ama suratından düşen bin parça oluyor. Odaya girer girmez ordakilere bağırıp çağırmaya başladı. Ortalığı kasıp kavuruyor. Onun suratını görünce arkadaşlardan hiç biri yüreklenip de gidip para isteyemiyor. Herkes birbirini ileri sürüyor. Ben davranıp muhasebecinin önüne vardım.

Erkek — Alt kattakilerin horultusunu duyuyor musun?...

— Ben falankesim, dedim.

— İyi... Ne istiyorsunuz? dedi. Herif zehir mi zehir...

— Yazı paraları vardı da...

— Ne yazısı?

— Ben bu dergiye hikâye yazıyorum da...

— Evet...

— Parasını. .

O asık suratını büsbütün asıp:

— Bugün ne? diye sordu.

— Pazartesi...

— Bayım, her canınız istediği zaman burdan gelip para alınmaz. Burasının ödeme günü vardır.

— Affedersiniz, deyip dışarı çıktım.

Dört yazar, dördümüz de çok kötü bozulmuştuk. Patron, bu muhasebecinin yanında şeker...

— Bu herifi nerden bulmuş?

Maçlarda seyircilere âdâbı muaşeret dersleri verilecekl (Gazeteler)

— Dersler başladı galiba...

Bu herif, patronun eski işinde çalışan muhasebeciymiş. Muhasebeci değil, Tanrı korusun bir belâ... Hoş biz bu Babıâli'de on liraya hikâye yazarız, ondan da bir buçuk lira vergi öderiz ama, arada bir muhasebecilerden, idare memurlarından iki buçuk, üç lira avans alırız. Avanstan geçtik, kendi paramızı alamıyoruz.

Ne yapalım, haftaya alırız, dedik. Haftaya bir hikâye daha götürdüm. Patrona verip aşağı inerken bir yazar arkadaşla karşılaştım.

— Nereye, Mareşal Zart'a mı? dedi.

— Mareşal Zart da kim?

Muhasebecinin adını Mareşal Zart koymuşlar. Bak, bu çok uymuş. Herif durmadan zart zurt ediyor.

— Evet, Mareşal Zart'a, dedim.

— Hiç boşuna gitme, bugün ödeme günü değilmiş, dedi.

O gün salıydı. Ertesi gün gittim. Mareşal Zart yine bana:

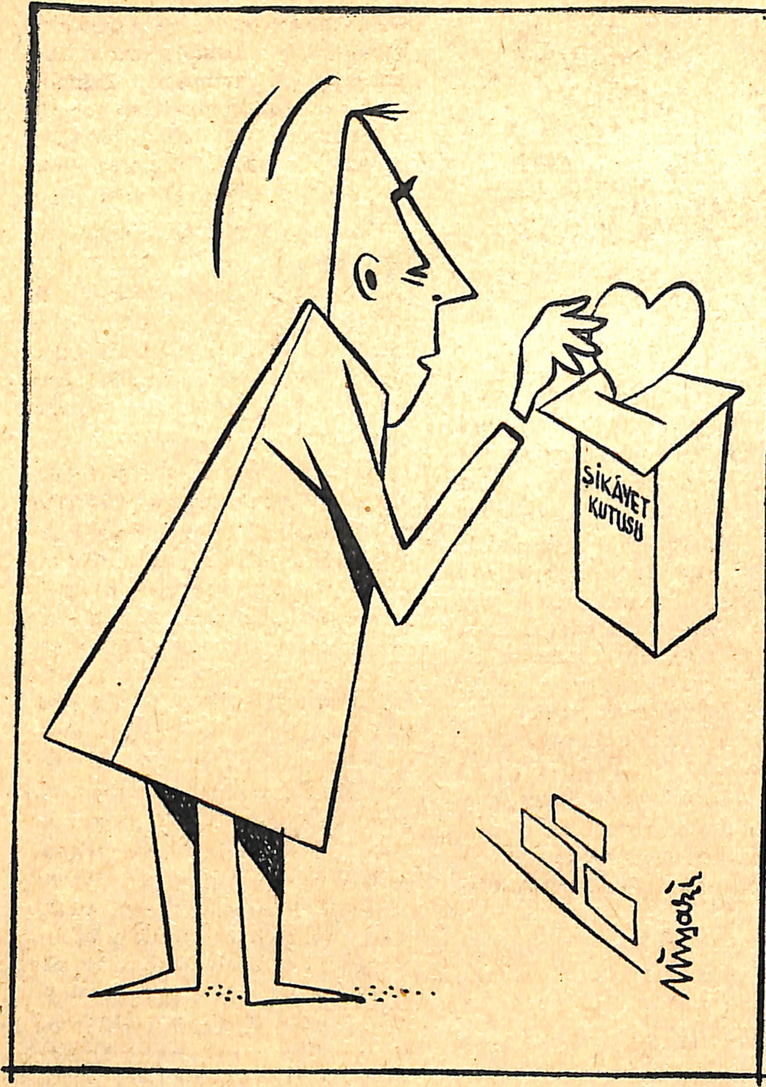
— Bugün ne? diye sordu.

— Çarşamba... dedim.

— E peki, ne istiyorsunuz?

Dışarı çıktım. Arkadaşlara sordum, hiç biri de ödeme gününün haftanın hangi günü olduğunu bilmiyorum. Patrona sorsak, ayıp olacak. Muhasebeciye hiç bir şey sorulacak gibi değil. En sonunda gide gele cuma günleri para ödendiğini öğrenebildik. Bunu öğreninceye kadar iki buçuk ay geçti, benim de bin lira alacağım var. Cuma sabahı damladım. Yüzümün en tatlı yumuşaklığıyla Mareşal Zart'ın karşısına geçtim. Yeryüzünün bütün tersliği Mareşal Zart'ın suratına toplanmış. Herifin suratına

(Lütfen sahifeyi çeviriniz)

YAZISIZ

bir bak, artık ömrünce bütün işlerin ters gider.

— Geldim efendim, dedim.

— Evet?

— Para alacaktık ta...

— Saat kaç?

Herif konuşuyor, hırlıyor. Biraz kızdıracak olsan, hır diye suratına atılacak.

— Bilmiyorum, saatim yok, dedim.

Kendi kol saatine baktı:

— On bir, dedi.

Başını eğdi, başka işe baktı. Bana da dışarı çıkmak düştü. Dışarda bekleşen arkadaşlar:

— Aldın mı parayı? diye sordular.

Ben aldıysım, onlar da gidip para istiyecekler

— Almadım, dedim, herif bana ters ters saati sordu. Ben de dışarı çıktım.

Yahu bu herif başımıza belâ mı bizim? Biz ki... efendim? Bugüne bugün... Allah Allah...

— Yürüyün arkadaşlar...

Hep birden içeri girdik. Mareşal Zart:

— Baylar, burası sizin bildiğiniz bir muhasebe değil, diye bağırdı, canınız istediği saatte gelip para alınmaz burdan...

— Ne zaman alınır?

— Bizim ödeme saatimiz var.

Dışarı çıktık. Ödeme gününü öğrenmiştik ama, ödeme saatini öğrenmemiştik. Her halde öğleden sonra olacak. Öğleden sonra gittik, Mareşal Zart yok. Ne zaman gelir? Belli olmaz...

Haftaya bir hikâye daha götürdüm. Ödeme günü, yâni cuma idi. Öğleden sonra Mareşal Zart'ın huzuruna çıktım.

— Saat kaç? dedi.

— Bilmem, dört, beş vardır, dedim.

Kol saatine baktı:

— Dört buçuk, dedi. Bu saatte para ödenmez. Anlatamadık mı? Para ödemenin de bir saati vardır.

Dışarda arkadaşlarla konuştuk. Haftaya cuma günü öğleden akşama kadar burada bekleriz. Elbet birimizden birimiz ödeme saatine düşürürüz. Bu ödeme saatı «eşref saati» gibi bir şey...

Haftaya cumaya geldik. Erken gelmişiz. Biraz dolanıp döndük, geç kalmışız. Haydi haftaya... Bir türlü ödeme saatinin üstüne düşemiyoruz. Ya erken geliyoruz, ya geç kalıyoruz. En sonunda ben tam ödeme saatinde «saat 3 de» içeri daldım. Bu sefer de muhasebeci yok. Deli olmak işten değil. Ödeme gününü, ödeme saatini, bir de muhasebeciyi, üçünü bir araya düşürmenin imkânı yok.

Aradan dört ay geçti. Ben, bu üçünü bir araya düşürdüm. Mareşal Zart'ın suratı gayet yumuşak, ellerini oğuşturarak:

— Rica ederim, yarın teşrif eder misiniz, bugün kasada para yok. Dedi. Hah şöyle, kerata adam ol. İnsan gibi konuş, yarın gelelim. Ertesi gün gittim. Mareşal Zart'ın suratı yine savaş alanı gibi karmakarışık:

— Bugün ne?

— Cumartesi.

— Siz bizim ödeme günümüzün cuma olduğunu bilmiyor musunuz?

— Biliyoruz, dün geldik, yarın dediniz.

— Bayım, prensip meselesi... Cumadan başka gün para verilmez.

Cumayı, saat üçü, Mareşal Zart'ın orada olmasını, kasada para bulunmasını bir türlü bir araya getiremiyoruz. Tam zamanında gidiyoruz, Mareşal Zart bulunmuyor. Mareşal Zart bulunuyor, kasada para bulunmuyor.

Dergi çıkmaya başlıyalı altı ay olmuş, on para almamışız. Biz bu herifi patrona şikâyet edelim, dedik. Nezaketse de mezaketse de bukadar olur. Patrona çıktım. Ben daha ağzımı açmadan:

— Sizin hikâyelerinizin parasını yüz elli liraya çıkardım, dedi.

— Teşekkür ederim. Ama ben daha hiç para alamadım.

— Nasıl? Alamadınız mı?

— Alamadım.

— Neden?

— Mareşal Zart vermiyor.

— Mareşal Zart da kim oluyor?

— Sizin muhasebeciniz.

Patron yine dizini, başını dövmeğe başladı. Zile bastı. Muhasebeciyi istedi. Mareşal Zart geldi. Patronun karşısında iki büklüm duruyor. Patron köpürmüş. Vay, ne demek oluyor? Yazarın parası verilmez miymis?..

Mareşal Zart:

— Efendim, biyor, kim para vermedi? Ben arkadaşlara yarın teşriflerini rica ettim. Kâğıda top tan para yatırdık, kasada para yok.

Patron Mareşal Zart'a:

— Bana bak, dedi, bir daha böyle şey duymıyayım. Hadi bakalım...

Mareşal Zart süklüm püklüm çıktı. Patron:

— Bu herifi kovacağım, hemen kovuyorum.

Eline ayağına düştük:

— Aman yapmayın, bizim yüzümüzden işinden olmasın.. Yarın geliriz.

Ertesi gün gittik. Maresal Zart:

— Bugün ödeme günü değil, dedi.

Haydi patrona. Patron bunu karşına aldı. Ne alçaklığını, ne ahlâksızlığını bıraktı.

— Defoooi!... diye bağırdı.

Muhasebeci çıktıktan sonra bize:

— Ödeme günü gelmenizi rica ederim, dedi.

Biz bir türlü, ödeme gününü, ödeme saatini, muhasebeciyi kasada parayı, bunların hepsini bir araya getiremedik. Patrona her şikâyetimizde, patron muhasebeciye en ağıza alınmaz sözlerle hakaret etti.

Bir gün de geldik ki, idarehanede kimse yok. Dergi kapanmış.

★

Aradan beş yıl geçti. İşte bugün vapurun güvertesinde gördüğüm Mareşal Zart, işte bu Mareşal Zart. Hiç utanmadan herif gülüyor, suratıma yılışıyor. Ben de ağzıma geleni söyledim. Benim söylediklerimin yanında patronun ona söyledikleri hiç kalır.

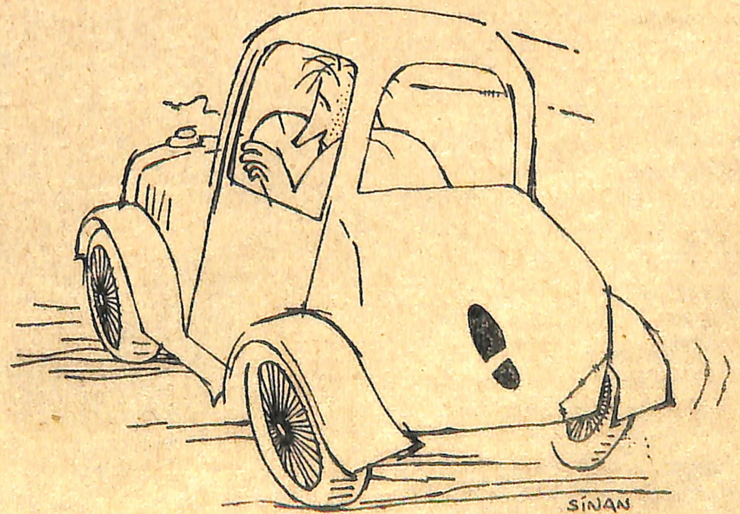
— Kardeşim, benim ne kabahatim var, diyor. Patron bana ne söylediyse ben onu yaptım. Adam bana bu iş için para veriyor.

— Ama seni kaç kere kovacaktı da yalvardık yakardık.

— Onların hepsi lâf... Size yüzü tutmuyor, beni ileri sürüyordu. Malûm ya arkadaş utanır, iş utanmaz. Kendisi utanıyordu, bana söyletiyordu. Ben vazifemi yaptım kardeşim.

Her hikâyeye yüz liradan geçtim, eskisi gibi on liradan iki yüz elli liramı iç ettiler ama, ben iki yüz elli liraya bir büyük söz öğrendim. Arkadaş utanır, iş utanmaz...

Aziz Nesin

YAZISIZ

Sünnet Düğünü

★ Yazan: Adnan VELİ ★

CAFERÜDDİN efendinin bahçesi son yağmurlardan sonra büsbütün güzelleşmişti. Sonbaharın tatlı, ılık bir perşembesinde Peşkirciler mahallesinden yedi çocuk, bu bahçede sünnet edilecekti. Bahçenin kenarına çepeçevre karyolalar dizilmiş, karyolaların etrafı, kırmızı kordelâlarla, allı yeşilli krepon kâğıtlariyle süslenmiş, sünnet çocuklarının baş ucuna rastlıyan ağaç dallarına nazar boncukları, «Maşallah» lar asılmıştı.

Bu nazarlık günlerden beri devam ediyordu. Sünnet çocuklarına türlü türlü hediyeler alınmış, Çingene Osman'ın yardımiyle Sulukule'den üç kişilik bir saz takımı tutulmuş, ayrıca bir hokkabazla bir kuklacı kiralanmıştı.

Anneler, haminneler, dayılar, ağabeyler içeri dışarı gidip geliyorlar, bahçeyi daha çok donatmıya uğraşıyorlardı.

Fennî sünnetçi Hacı Mestan saat 14 de, elindeki körüklü çantasiyle evin kapısından içeriye girdi.

Hanifelerin Sami, sabahtanberi zır zır ağlıyor, «Katiyen sünnet olmam» diye tutturuyordu. Karyolaların etrafına, yavaş yavaş akrabalar, ahbaplar, dâvetliler yerleştiriliyordu.

Caferüddin efendi, evinin bahçesini böyle hayırlı bir işe tahsis ettiği için son derece gururlanıyordu. Nalbur Necati'nin baldızı Sarı Müyesser de, böyle düğünleri gördükçe bir türlü evlenemediği için içlenip duruyordu.

Bahçe iyice kalabalıklaştığı vakit fennî sünnetçi Hacı Mestan, mutbağın önündeki taşlıkta, takımlarını hazırlamıya başladı. Yüzünü gözünü beyaza, burnunun ucunu da kırmızıya boyamış bir hokkabaz, elindeki defle sünnetçinin yanındaki yerini aldı.

Sünnet çocuklarını, kollarından, bacaklarından yakalamak için bekliyen Hüsamettin'le Baba Hüsnü de sabırsızlanıyorlardı. Çocuklar gusülhanenin yanındaki odada babalariyle, ağabeyleriyle beraber, başlarına gelecekten habersiz, kurma otomobilleriyle, kol saatleriyle, tüylü ayılariyle oynuyorlardı.

Sulukule takımı, bahçedeki kalabalığın orta yerinde bir müddet «icra-i âhenk» ettikten sonra, bahçesini sünnet düğününe tahsis eden Caferüddin bey, birkaç söz söylemek maksadiyle kalabalığın ortasına doğru yürüdü. Ceketini ilikleyip, elini ağıza götürerek birkaç sefer öksürdükten sonra konuşmıya başladı:

«Pek saygı değer, muhterem ve sayın misafirlerimiz!..

Bu mutlu sünnet düğününde sizleri aramızda görmekle ne kadar sevindiğimi Cenâb-ı Allah biliyor. Bize bugünleri gösterenlere ve evlâtlarımızı huzur içinde sünnet etmemize çok teşekkür ederim. Sünnet deyip de geçmemenizi bilhassa rica ederim. Sünnet, bizim dinî geleneklerimizin başında yer almakta olup, sıhhî bakımdan son derece faydalı ve lüzumlu olduğunu, Avrupa ve Amerika doktorları bile kabul etmişlerdir. Bu hakikat ortada dururken, muhaliflerimizin ileri gelenlerinden bazıları sünnetsiz oldukları halde, millî iradeyi temsil etmiye yeltendiklerinden, kendilerini önemle protesto ederiz.

Sayın misafirlerimiz!...

Yüksek partimizin sünnet mevzuunda ne gibi hamleler yaptığını size birkaç satırla izah etmek isterim:

Eskiden bu memlekette sünnet düğünleri gayet sönük geçmekte olup, kuklacı ve hokkabaz bulmak bile çok zordu. Fakat partimiz, büyük bir istihsal seferberliğine başlıyarak, memleketteki hokkabaz sayısını kısacık zamanda şaşılacak bir seviyeye ulaştırmıştır. Bugün, elimizdeki hokkabazlar sayesinde, yüzümüz daima gülmektedir. Bizim yetiştirdiğimiz hokkabazlar, hüner bakımından eskileri gölgede bırakmaktadırlar. Meselâ şu anda cebinde beş kuruş bile bulunmıyan bir hokkabaz, biraz sonra ceplerinden yüzlerce altın lira çıkarmaktadır. Bu, kolay iş değildir sayın misafirlerim, hokkabazların kazancı da eskisine nazaran, sekiz on misli artmıştır. Eskiden iyi bir hokkabaz günde en çok elli lira kazanırken, bugün bir hokkabaz, bir günde, binlerce liraya para bile dememektedir.

Kuklacılara gelince... Sayın misafirlerim!...

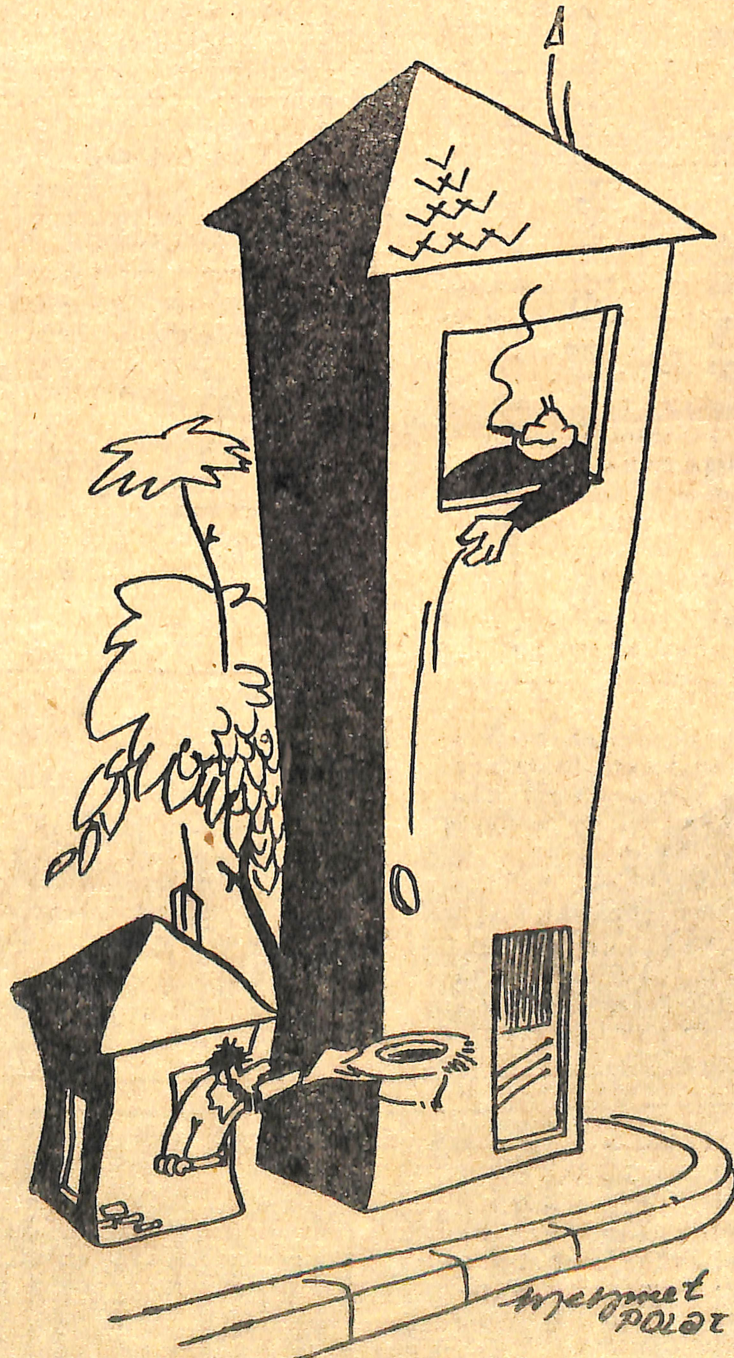
Bugün oynatılan kuklanın tarihimizde bile eşi emsali görülmemiştir. Partimiz, yalnız kuklacıları değil, kuklaları da her sahada teşvik, etmekte bağrına basmaktadır.

Şimdi sünnet mevzuuna dönüyorum. Bugün burada yedi tane yavrumuzu sünnet ettirmek bahtiyarlığına erişmiş bulunuyoruz. Muhaliflerimiz, sünnet için usturaların bulunmadığını, bu yüzden sünnet işlerinin zorlaştığını iddia etmektedirler. Arkadaşlar!... Bizim elimizde bugün mevcut olan usturalar, hiçbir devirde, hiç kimsenin eline geçmemiştir. İki tarafı da kesen usturalarımız sayesinde, memleket bolluğa kavuşmuş, refah günden güne artmış, kalkınmamız hızlanmıştır. Bu usturalarla yeni nesli sünnet ettiğimiz vakit, müstakbel nesil de heyecanlı, coşkun ve keskin bir nesil olarak ortaya çıkacaktır. Sünnet tozuna gelince... Piyasada sünnet tozu bulunmadığı hakkındaki haberler baştan başa yalan ve uydurmadır. Elimizde yeter miktarda sünnet tozu mevcut olduktan maada, gerek E.P.U. memleketlerinden, gerekse müttefikimiz Birleşik Amerikadan, bütün Türkiyenin üçer defa sünnet edilmesine yetecek miktarda sünnet tozu ithal edilecektir. Doların 902 kuruşa çıkması, sünnetin maliyetine katiyen tesir etmiyecektir. Çünkü yüksek partimiz, bu dolar ayarlamasını yaparken, sünnet başına 515 kuruş prim vermeği de kararlaştırmıştır.

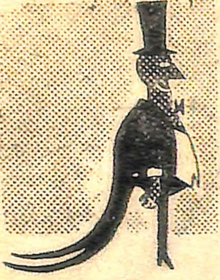
Sayın misafirlerimiz!...

Sünnet, bir iman meselesidir. Son günlerin olaylarına bakacak olursak, partimizin sünnet konusunda aldığı tedbirleri candan alkışlamak icabetmektedir. Çünkü bizler sünneti yalnız çocuklara değil ,imansız muhaliflerimize de tatbik etmeği düşünüyoruz. İmansız insanın bize lüzumu yoktur. Bu bakımdan muhaliflerimizi de, en kısa zamanda sünneti şerif üzere sünnet ederek hepsini imana getirmeyi, en büyük memleket hizmeti sayarız.. Maruzatım bundan ibarettir. Tanrı, şimdi sünnet olacak yavrularımıza kolaylık versin...»

Caferüddin efendi sözlerini bitirince bir alkış koptu. Ardından da taşlıktaki hokkabaz, def çalarak sünnet töreninin başladığını ilân etti. Fennî Sünnetçi Hacı Mestan, usturasını tırnağının üstünde muayene etti. Sonra da, kapıdan çıkan ilk çocuğu görünce besmelesini çekti.

YAZISIZ

HEDEFİMİZ YAĞLI KUYRUK

Eylül 18 Perşembe 1958

Kuyruk

BAĞIMSIZ - BAĞSIZ - İPSİZ - SAPSIZ - TAM TARAFSIZ GAZETE

Sayın Vatandaşlar!

Her nevi hırsızlığa karşı ufak bir ücretle sigorta olabilirsiniz. Olmazsanız mes'uliyet kabul etmeyiz

HIRSIZLAR DERNEĞİ

Samatya canavarı Halil İbrahim, Kasım Gülek'i itham ediyor

Pek yakında elimdeki vesikaları konuşturacağım diyen canavar bir basın toplantısı yaparak masum olduğunu ileri sürdü

Samatya Canavarı, Halil Sağlamkereste'nin heyecanlı bir pozu. (Foto: Moto)

On dört yaşında bir kızı iğfal etmekten sanık bulunan Halil İbrahim Sağlamkereste, dün emniyet nezarethanesinde yaptığı basın toplantısında demiştir ki:

«— Selâmünaleykim arkadaşlar! Sizleri karşımda görmekle gayetle büyük bir memnuniyet duydum, kızlarınızı hürmetle selâmlarım. Efendim. o gün ben bir arkadaşımın evinden dönüyordum. Yolda, bahsi geçen kıza rastladım. Hüngür hüngür ağlıyordu. Yüreğim parsellendi.

— Ağlama kız, ağlama. Üç gün kaldı bayrama! dedim.

— Nasıl ağlamayayım? Başıma gayetle büyük bir felâket geldi, dedi. Evimi kaybettim.

— Eviniz nerde? dedim.

— İstanbul'da! dedi.

— Baban ne iş yapıyor? dedim.

— Eve ekmek getiriyor, dedi.

Acıdığımdan biraz okşadım. Daha fazla acımak için, evime götürdüm. Karakola götürsem, zavallıyı dövecekler. Evde deliksiz bir uykuya dalsın diye afyonlu çay içirdim. Kollarımda uyudu. Kendisine sabaha kadar acıdım. Bunda ne fenalık var arkadaşlar?!. Ben gayetle büyük bir insanlık yaptığım halde, kız ertesi gün çıplak vaziyette karakola gitmiş. Dünyada utanma, arlanma kalmadı. Sonra efendim, polisler beni yakaladıkları gibi komiserin karşısına diktiler. Suçsuz olduğumu bilmeyen komiser, gayetle büyük bir hiddetle sorguya başladı:

— Bu kıza ne yaptın?

— Bir şey yapmadım beyim.

— Peki, niçin anadan doğma?

— Bana ne beyim? Annesi böyle doğurmuş.

Komiser anlayışsızın biriymiş. Beni salıvermedi. Bu hâdise amcamın oğlu Demokrat olduğundan Kasım Gülek tarafından intikam maksadiyle tertip olunmuştur. Elimde vesikalar var.»

Bir arkadaşımız, Samatya Canavarına şu suali sormuştur:

— Elinizde ne gibi vesikalar var?

— Gaz vesikası var, benzin vesikası var, cam vesikası var...

Titiz bir vatandaş ortalığı karıştırdı

Titiz olduğu her halinden anlaşılan bir zat, dün Bâbıkapı semtinde yüzlerce insanın birbirine girmesine sebep olmuştur. Kasap Ohannesin dükkânından dana eti almak istoyen halk kuyruk ...

Onsekiz yaşındaki Han dan Yandan dün gece Türkiye güzeli oldu

Heyecanlı geçen müsabakada, jüri güzellerimizi bir hayli terlettikten sonra neticeyi şafakla ilân etti

Başmakaledir ha!..

Yardım!

Son günlerde yardım için kulaklara peniz edilen koftileri radarlamış bulunuyorum. Ne çene yapıyorsunuz lan?!. Biz kimseden yardım mardım istedik mi?

Çakan çakmayan konuşuyor. Bir kere biz yardım filân istemedik. Coniler yalvardılar:

— Alın! Almazsanız ölümüzü öpün! dediler.

Biz de, Hıristiyan ölüsü öpmektense almayı tercih ettik. Yâni ihtiyacımızdan almadık. Bu arada İngiliz çıkartması dedi ki:

— Size yardımla beraber Kıbrıs'ı da toka edelim.

Cevaben:

— Lüzum yok anan babam! dedik. Biz üç dört miting yapar, Kıbrıs'ı alırız. Sen kendini kayır.

Ayzınhaver Ağbi:

— Biz Orta-Doğu'da hırçın ve kızgın Türkiyemize güveniyoruz! dedi.

— Ağzımıza bir parmak bal çalın. Bütün kovanlarımız sizin olsun! dedik.

— Yaşasın Türkiye!

Fırsatı kaçırmadık:

— Asker indirip indirmiyeceğinizi söyleyin de Adana hava alanına bar yapalım.

6 OKKA

Adımız Andımızdır!

Yağlı kuyruk kapmak isteyen, bizi örnek almalı. 1950'den evvel fıkramızın başlığı «6 OK» idi. İktidar değişince, hemen «6 OKKA» yaptık. 1961'de yine Demokratlar kazanırsa, baş-

Tam o sırada Rusların Kuruşefi telefon etti:

— Conilerden yardım almayın. Biz iki mislini takdim edeğim.

— İki mislini, sen Arap sevgililerine takdim et dedik...

Velhasılkelâm, Ruslara inat, Conilerden yardım aldık. Yalnız Ruslara değil, bizim Halkçılara da inat... İktidardan düştüğümüzde, onlara derhal ödenmesi gereken bir yığın borç bırakacağız.

Bizimle şaka olmaz. Adamın ağzından girer burnundan çıkarız.

Hakkı DOLMAYIKAPTI

sırada, bir vatandaş mendilini burnuna tıkayarak:

— Öf!... Ne pis koktu! demiştir.

Onun önündeki vatandaş:

— Vallahi benden değil!

Demişse de, daha öndeki vatandaş:

— Peki, benden mi? diye dayatmıştır.

Onun önündeki, bunun önündeki derken, yumruklar savrulmaya başlamıştır. Bu arada kasap Ohannes, kuyruğa dahip titiz adamı kolundan yakalamış ve ezcümle demiştir ki:

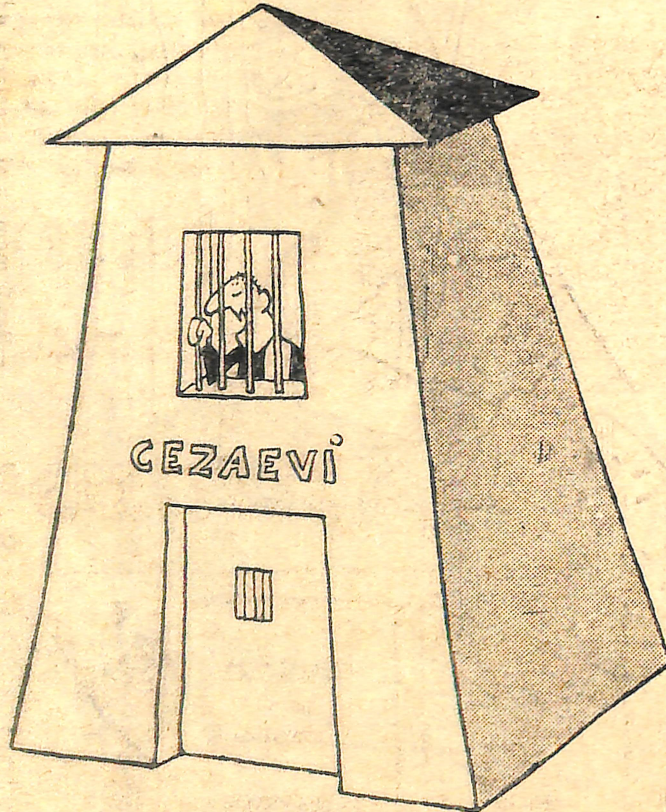
— Bu kuyruk, dana kuyruğudur. Elbet kokar. Beğenmoorsan, başka kuyruğa gir.

KUYRUK HABERLERİ

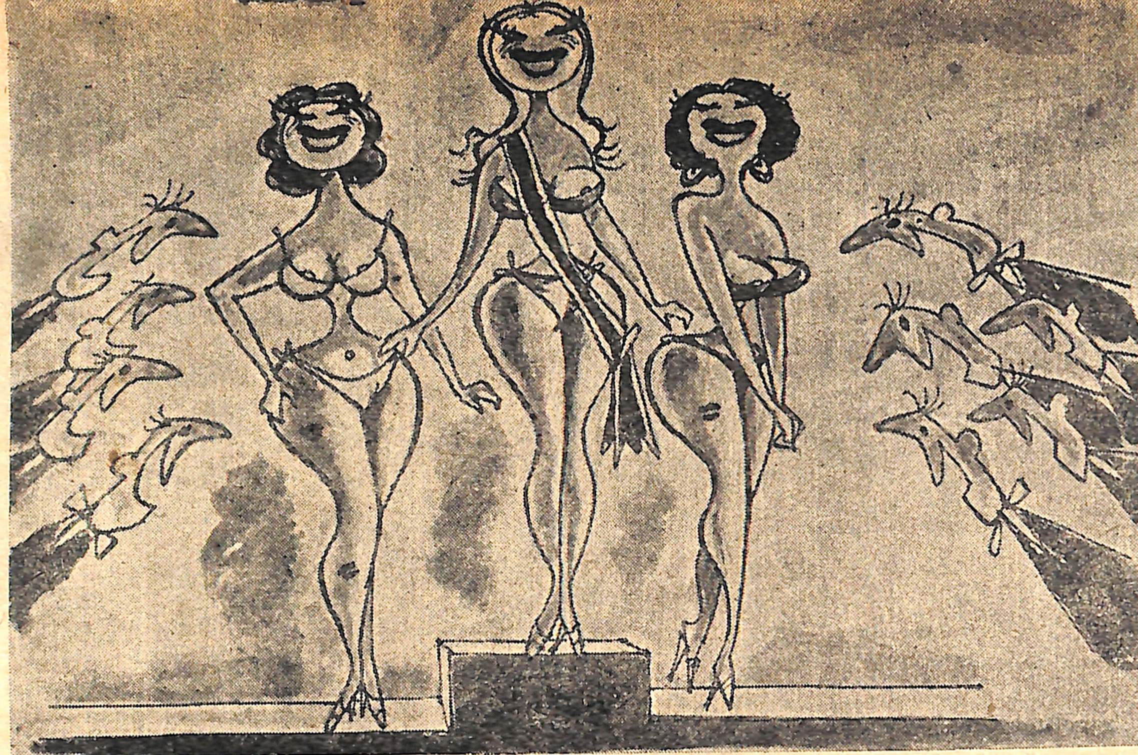
★ Geçen hafta Mısır Çarşısındaki zeytinyağ kuyruğunda bir anne yirmi sene evvel kaybettiği evlâdını bulmuş, sevincinden aldığı zeytinyağlarını komşularına dağıtmıştır.

★ Kuyruklarda dinlenmek için iş adamlarımızdan Mucit Açıkgöz'ün elde taşınır, portatif iskemleleri almak için halk kuyruğa girmektedir.

Gazeteler Mahallesinin açılış töreninde, Başvekil ev sahiplerine anahtarlarını verdi. (Gazeteler)

Gazeteci — Ahhh!... Bir de bizim evin anahtarını verseler!..

Resimde, derece alan üç güzelimizi görüyorsunuz. Vücutlarındaki izler, jürinin vermiş olduğu puvanları göstermektedir. (Foto: Kuyruk)

Gazetemizin tertip etmiş olduğu Türkiye Güzellik Müsabakası, dün gece patronun odasında yapılan sıkı bir eleme'den sonra, gün ışımak üzereyken neticelenmiştir.

Patronun gözleri, burnu, dudakları, elleri ve kollarından müteşekkil jüri, Handan Yandan adında, on sekiz yaşında, anasının gözü bir kızı birinci ilân etmiştir. Dereceler şöyledir:

1 — Handan Yandan (İstanbul)

2 — Züleyha Yerimhâ (İstanbul)

3 — Belma Kurtluelma (İzmir)

Resimde derece alan üç güzelimizi görüyorsunuz. Vücutlarındaki izler, jürinin vermiş olduğu puvanları göstermektedir.

KRALİÇE İLE KONUŞTUK

Türkiye Güzellik Kraliçesi seçilen Handan Yandan'ı Zeytinburnundaki gecekondusunda ziyaret ettik. Handan Hanım: «Heyecan duydunuz mu?» şeklindeki sualimizi:

— Hayır!

Diye cevaplandırdı. Şaşırmamak elde değildi:

— Nasıl olur?

Gülümsedi:

— Komşu oğlanlariyle staj yapmıştım.

— Hangi yemeği seversiniz?

— Karnıyarığı...

— Tatlılardan?

— Horoz şekerini... İlkokula giderken alıştırdılar. Saatlerce emsem bıkmam.

— Erkeklerden?

— Önce sizin patronu, sonra Harem Canavarını...

— Hayvanlardan?

— Kazı!..

— Hiç yoldunuz mu?

— Her zaman yolarım.. Hele besili olursa!..

Elimi cüzdan cebime doğru atarak kaçtım!

Alay - Olay

OTURMAK

AFER'de sayın Ragıp Akyavaş bir yazısında, oturmağa övgüler düzmüş.

Bay Akyavaş şöyle diyor:

«Umumiyetle şarkılılar oturarak vakit geçirmeyi sevdikleri için misafirliğe gidelim demeyiz de sanki hiç oturmuyormuşuz gibi oturmağa gidelim deriz.»

Sayın yazar, oturmasını, bağdaş kurmasını bilmeyen, yol ortasında durup çene çalmasını da bilmeyen batılıyı yeriyor, «Ah, ah, bizim oturmamız gibi zevkli ne vardır» demeğe getiriyor.

Doğrudur, biz boşuna mı şapa oturmuşuz; hep bu oturmak yüzünden. En iyi yemeğimiz, oturtma. En keyifli yerimiz, oturak. En büyük eğlencemiz, oturak âlemi. Vapurlarımızın en belirli işi, karaya oturmak. Padişahlarımız bile, tahta otururdu. Şimdi, en sıkı gevezeliklerimizin yapılmasına, oturum deriz.

Biz şapa oturmıyacaktık da, kim oturacaktı? Oturmasını bile bilmeyen Avrupalı mı?

ğimizi bir daha değiştirip «6 OK KAKA» diyeceğiz. Ondan sonrası Allaha kalmış.

Bugün olsun bugün yerim.

Yarına Allah kerim!

NOT: Bir okuyucumuz, mektup yazmak zahmetine katlanıp soruyor:

— Dükkânlarda kuyruk, vasıtalarda kuyruk, yazılarda kuyruk, kuyruk kuyruk kuyruk!... Söyler misiniz, bu kuyruğun altından ne çıkacak?

Kuyruk altından ne çıkar?...

Alkollü otomobil tevkif mi edilecek?

Dün Beyoğlunda bir trafik polisiyle şoför Debriyaj Hayri arasında çıkan münakaşa, adliyede sona ermiştir. Hâdise şöyle cereyan etmiştir. Ağacamii karşısında vazife gören trafik polisi Mehmet Özşerbet, kesif bir alkol kokusu neşreden 667999 plâka sayılı taksiyi durdurup şoförüne niçin alkol aldığını sormuştur. Şoför Debriyaj Hayri, ağzına bir dirhem alkol koymadığını söylemiştir. Polis Mehmet:

— Öyleyse taksi neden alkol kokuyor? diye sormuştur.

— Alkolle çalıştığından.

— Alkollü araba kullanmak değil, alkollü vaziyette araba kullanmak yasak.

— Türkçeyi senden mi öğreneceğim?

Diyen polis, bir zabıtla şoför Hayri'yi mahkemeye sevketmiştir. Bilgilerine müracaat ettiğimiz hukuk otoriteleri, şoförün serbest bırakılacağını fakat buna mukabil alkol alan otmobilin tevkif olunacağını söylemişlerdir.

ZAYİ

Eminönü ile Sirkeci arasında iki aded Darmason marka fasulye tanesi düşürdüm, bulup getirenler memnun edileceklerdir. Ali DARGELİRLİ

CABİRİ kuma gömdük. Sahil kalabalıklaşınca, fırlayıp milleti korkutacak. Biz de güleceğiz. Havasız kalmasın diye, burnunu dışarıda bıraktık. Patlıcan gibi de bir burnu var keratanın. Gören kimbilir ne korkacak.

Biz bunları yaparken, civarda kimseler yok. Öyle olmalı Farkederlerse tadı kalmaz... Birazdan iki kız çocuğu düştü. Deniz kabuğu, deniz taşları topluyorlar. Örgülü saçlısı, sümüklerini çekerek:

— Sabahat, diyor, benimkiler on oldu.

Sabahat, dudaklarını büküp küçümsüyor:

— Olsuuun! Böyle kırmızılın var mı?

— Ama, sende on tane taş var mı?

— Evde birçok var. On yüz tane var.

— Bizim evde daha birçok var. On yüz bin tane.

— Pışık!

— Var vallah!.. Hem, bizim evde radyo var. Sizin evde var mı?

— Var ya.

— Sizin evde çamaşır makinesi var mı? Bizim evde var.

— Bizim evde traş makinesi bile var.

— Bizde de var. Hem bizimki elektrikli.

Sabahat, Cabirin burnunu görüverdi:

— Bak ben de buldum! Senin böyle taşın var mı?

Çekti çekti, çıkaramadı. Oynatmak istedi, yine olmadı:

— Aaa, iki de deliği varmış.

Diyerek parmaklarını o deliklere sokup asıdı. Az ileride İnce Mehmetle güle güle bayılıyoruz. Bizim İnce Mehmedimiz, Yaşar Kemâlinkinin bir misli: Yüz yirmi kilo!

Mehmet:

— Cabir buldu dalgayı, diyor.

— Buldu ki buldu.

— Yarıda bırakacak.

— Bırakmaz, bırakmaz. Piyazlarız.

Kız, taş zannettiği burnu eliyle sökemeyince, arkadaşının sopasını aldı. Sopanın ucunu Cabirin burun deliğine soktuktan sonra kanırtmaya başladı. Bir, bir daha derken...

— Haaapşuuu!...

Burnu gıcıklanan Cabir, bomba gibi patlamıştı. Kumlar havaya savruldu.

— Anneciğim, anneciğim!

Kızların ikisi de paniğe tutulmuştu. Arkalarına bakmadan kaçtılar... Cabir, ağzına giren kum tanelerini tükürerek doğrulmak istedi. Tepesine çöktük:

— Erkeklik öldü mü?

— Komaya girdi... Ben vazgeçtim arkadaş.

— Niçin yahu? Ne güzel eğleniyoruz işte.

— Eğlenen sizsiniz, canı yanan ben...

— Yanan can olsun. Senden kıymetli mi?

— Siz gömülseniz ya.

— Bu işi senden başkası beceremez. Sanatkâr çocuksun vesselâm. Seninle iftihar ediyoruz.

Biraz safçanadır. Şüpheli şüpheli:

— Yalan! dedi.

— Yemin edeyim mi?

Peşimden Mehmet başladı piyaza:

— Sevgili arkadaşım Cabir! Sen beynelmilel bir değersin. Bizimle gezip tozmana korkunç şekilde hayret ediyorum.

— Haydi be!

— Eğer samimi değilsem, Allah seni o kumdan çıkarmasın. Şimdi inandın mı?

— İnanmadım.

— Demek bizim tarafımızdan gömülmeye tenezzül etmiyorsun. Kırıldık doğrusu.

— Ediyorum, ediyorum. Kırılmayın.

Tekrar gömdük. Allahtan, gören olmadı. Mehmet:

— Bir çift geliyor, dedi.

— Gelsin bakalım.

Çift de çift hani. Tam birbirleri için yaratılmışlar. Kadın, İma nına kadar kadın. Kıpır kıpır... Erkek desen, Herkül'ün amca oğlu. Kaya gibi. Ama Yalçın Kaya gibi değil. Bendeniz, ismimle tezat teşkil ederim. Etmeseydim.

Vişne dudaklar aralandı. O, öpmeye kıyamıyacağınız, fakat ısıra ısıra kanatmaktan zevk duyacağınız dudaklar...

— Sevgilim, burada yüzelim.

— Yüzelim canım.

Kadın, Cabirin burnu için:

— Ruhi, şu taş neye benziyor?

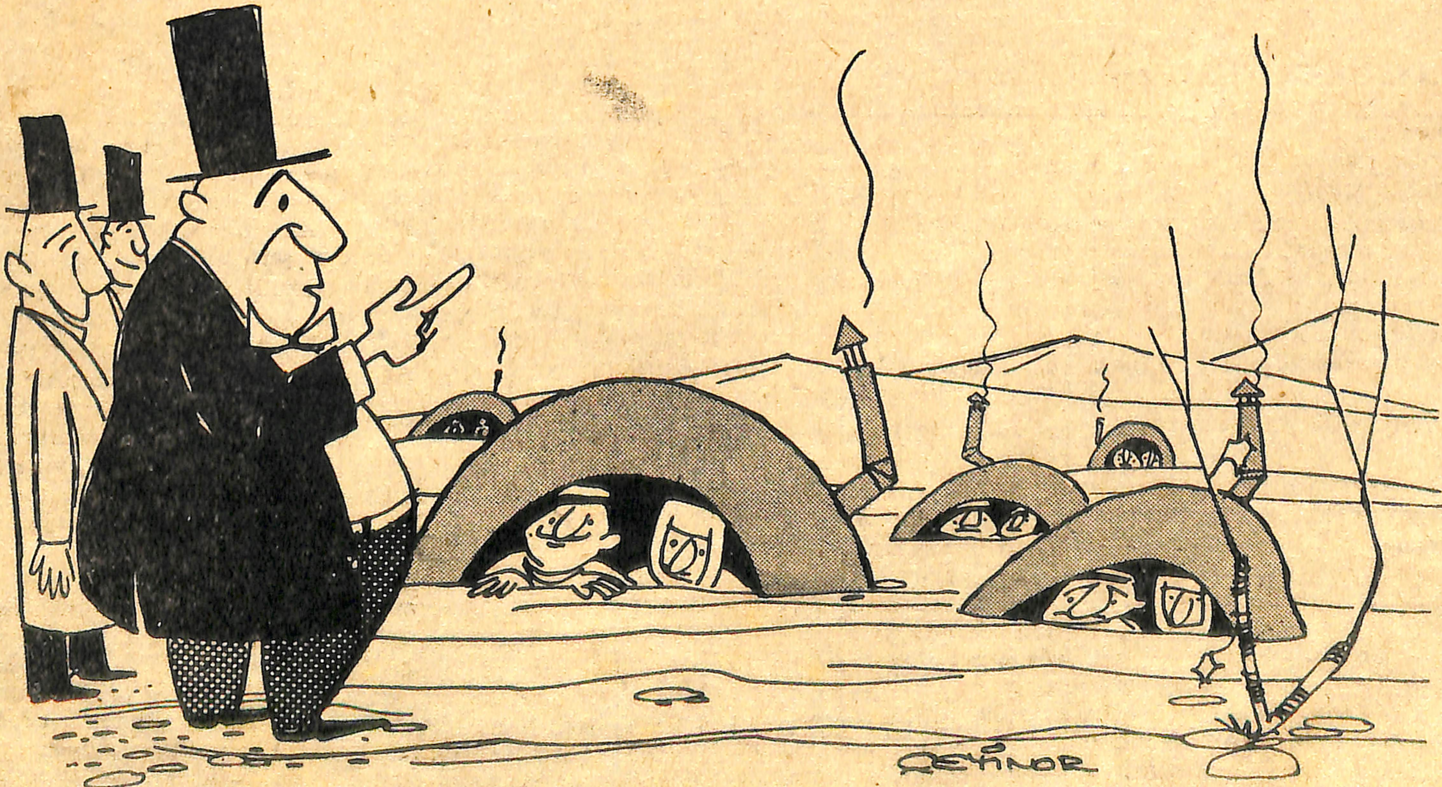
— Ne bileyim? Mantara benziyor galiba.

— Mantara da benziyor, şeye de benziyor.

— Şey ne?

— Soğan.

— Yok canım, havuca benziyor.

— Nasıl, memleketi bacalarla donatacağız dememiş miydim?...

Çıkarmaya çalıştılar. Genç adam zorlanırken:

— Bu, taş değil! dedi. Yumuşacık bir şey. Et gibi.

Cabir. kumları püskürte püskürte konuştu:

— Gibisi fazla. Bırakın yerinde dursun.

Trenin, vaktinde geldiğini gören bir istasyon memuru kadar şaşırdılar. Kadın:

— Aaaa, burunmuş! dedi.

— Elbet burun ya. Paçacı kemiği mi sandın?

Salak salak gittiler. Yine üçümüz kaldık. Cabir kararını vermişti:

— Yetti artık.

— Yeter mi kardeşim? Böyle şeye doyum olmaz.

— Olmazsa, biraz da siz gömülün.

Mehmet iyi yağcıdır:

— Sözümüze kulak vermiyorsun ki... Bunu senden başkası kıvıramaz. Bir kere, ihtisas işi! Herkesin yiyeceği halt değil.

— Ben halt yiyeyim; siz seyredin. Amma kıyak film.

Yalvardık yakardık gömdük. Mehmetle sigaraları yaktığımız sırada, bir şişman adam peyda oldu. Bu şişko, gelip gelip de Cabirin burnuna oturmaz mı?

Mehmet seslendi:

— Cabir, sen parfümden anlarsın. Buna ne derler?

Ben de:

— Bey amca, dedim, güle güle oturun!

— Evi mi söylüvorsunuz? Sağ olun ama, ben kiracıyım.

— Şimdi oturduğunuz yeri söylüyorum. Altınızda taş var. Rahatsız olacaksınız. Kalktı:

— İyi ki söylediniz. Yoksa rahatsız olacaktım galiba. Namussuz taş!...

Cabirin burnuna şiddetli bir tekme salladı. Kumların altından bir inilti duyuldu: — Ihhh!...

Sişko, büyük bir taş yakalayıp geldi.

— Ne yapacaksın? dedim.

— Sunu kıracağım! Az daha beni rahatsız edecekti.

Bilmeden, Cabiri öbür dünyaya gönderecek. Önüne dikildik:

— Kırdırmayız arkadaş! Memlekette kanun var, nizam var.

— Memlekette kanun, nizam varsa, istimlâk de var.

Taşı elinden aldık. Şişko Cabirin tam üstünde tepinmeye koyuldu:

— Verin benim taşımı, verin!.. Verin beee!

— Sus yahu! dedim. Seni mi dinliyeceğiz? Kazık kadar adamsın. Yaşından utan.

Tepinmekte devam ediyor. Cabir pestile dönmüştür. Mehmede söyler gibi yapıp:

— Cabir, diye bağırdım, ürküt şunu!

Adam. hem yalvarıyor. hem kendini yerden yere atıyor. Yer umurumda değil ama, altında Cabir var. İniltiler, yüreğimi kanatıyor: — Ihhh, ıhhh!...

Şişkonun kollarına girdik. Cabirin üstünden çekiyoruz. Biz çekeduralım; karşıdan on kadar çocuk göründü. Ellerinde tenekeler var. Çöp tenekeleri... İçindekileri denize dökeceklerine, Cabirin burnuna döküverdiler. Sonra da pırrr diye kaçtılar. Cabir kum dan fırladı:

— Ööööö!...

Şişko başını salladı:

— Bak veletlere! Bir teneke getirin dedim; kaç teneke getirdiler. Arkadaşınız boğulacaktı.

— Bunun burada olduğunu biliyor muydunuz? dedim.

— Biliyordum tabii! dedi. Sizi penceremden gözledim.

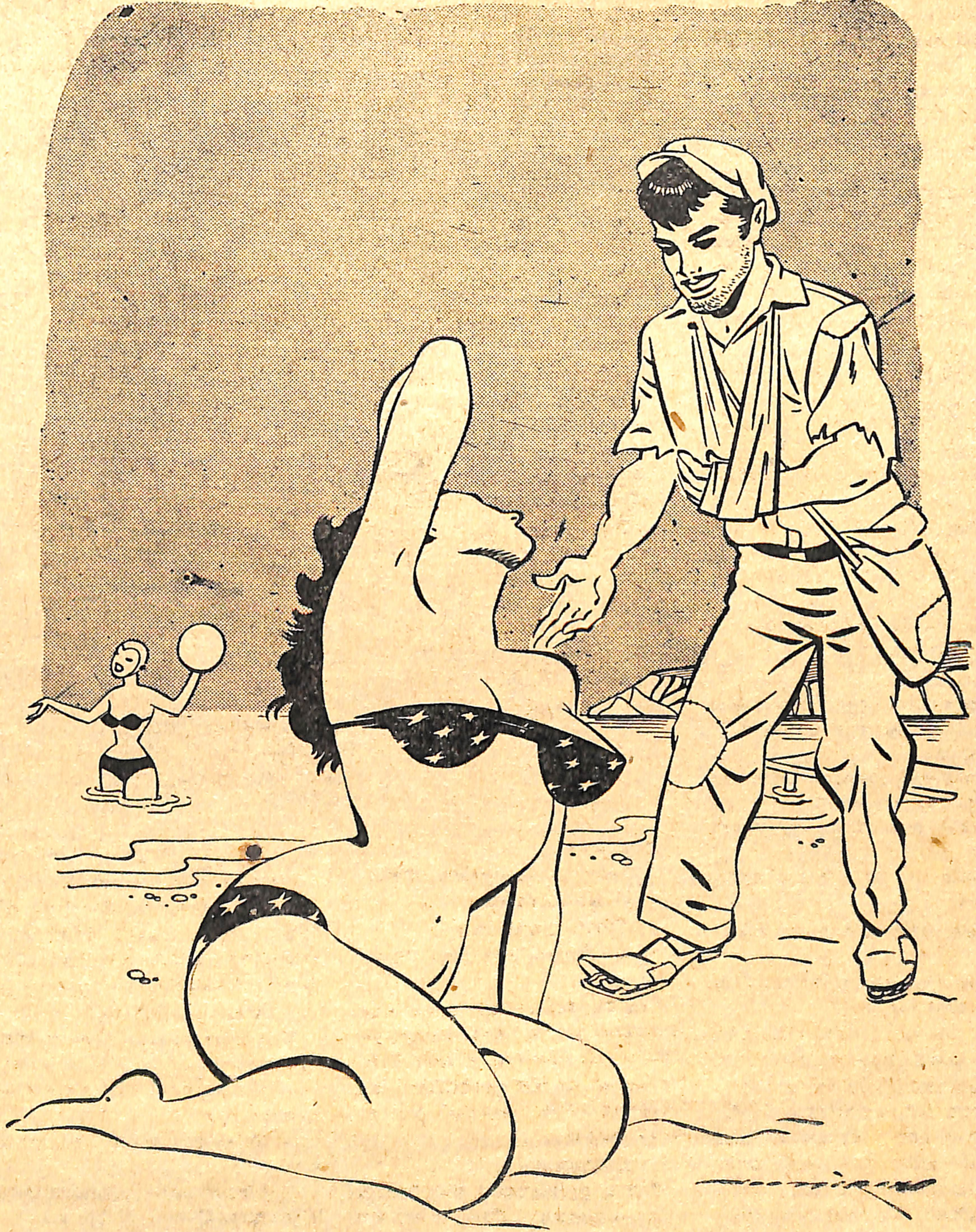
Adamı kovaladık. Cabir soluyordu. Öğüre öğüre içi çıkmıştı.

— Bir daha gömebilirseniz aşkolsun! dedi.

— Artık yarın! dedim Biraz dinlen.

Saf saf itiraz etti:

— Vallahi, billâhi olmaz!.. Yarın değil, öbürgün. Yalçın Kaya

— Ayol, burada ne vereyim sana?
— Gönlünüzden ne koparsa!..

Şaşılası haber

HAVADİS gazetesindeki bir haberin başlığı, ne kadar anormal bir durum içinde bulunduğumuzu anlatıyor. Bir haberin gazeteye geçmesi için, o haberde bir olağanüstülük bulunması gerekir. Yoksa ne diye gazeteler yazsın... Sonra bir olay gazetede, olayın nemine göre yer alır. Önemsiz olaylar, tek sütunda, küçük verilir.

Havadis gazeteşinin «Şehir Haberleri» nde, üç sütun üzerine yer alan kocaman haberin başlığı şudur:

«İlk okulların yakacak ihtiyacı karşılandı.»

Bu haberi Havadis, üç sütun üzerine vermiş? Peki, ne olacaktı? İlk okulların yakacak ihtiyacı karşılanmıyacak mıydı? Böyle bir ihtimal de var mıydı? Herkesin bildiği, her yıl kış üzeri, yalnız ilk okulların değil, her yerin yakacak ihtiyacı karşılanır. Bu, gayet tabiidir. Böyle olaylar gazeteye geçmez, hele üç sütunluk yer, hiç almaz.

Ama biz öylesine anormal hayat şartları içinde yaşıyoruz ki, ilkokulların yakacak ihtiyacının karşılanmış olması, bizi sevindiriyor, bize çook önemli, çoook da olağanüstü geliyor. Bu gidişle gazetelerde, «Dün fırınlarda ekmek çıktı», «Bugün sular akacak» gibi büyük başlıklar görürseniz. hiç şaşmayın. Şaşmayın ve yaşamakta olduğunuzu anlayın.

Dilenci

Merhametli ve yaşlı kadın dilenciye para uzatarak:

— Al bunu zavallı adam, dedi. Topal olmak feci bir şey ama şükret! Ya kör olsaydın...

Dilenci başını salladı:

— Haklısınız efendim. Ben körken fırsattan istifade edip hep kalp para veriyorlardı...

FRANSIZ MİZAHINDAN:

Kötü Alışkanlık Yüzünden

Sevgili Gilberte;

Son mektubumun kısa olduğundan şikâyet ediyorsun. Daha tafsilât istiyorsun. Artık sükûnete kavuştum. Her şeyi anlatabilirim.

Evet, Jean-Paul'den ayrılıyorum. Neden mi? Hele dinle. Onunla ne şartlar altında evlendiğimi hatırlarsın. Sevda gözümüzü bürüyünce herşey tozpembe görünür. Jean-Paul'ün doğuştan miskinliği bana iyi yüreklilik, kabalığı erkeklik, gevşekliği bilhassa yapılmış bir ihmalkârlık gibi gelmişti. Balayımızı geçirdiğimiz Alp dağlarının kar ve güneşinin yarattığı bir mucize... Bir hayal... Zannetmiştim ki, hayatımda aradığım ideal erkek o değilse bile, beni içinde yüzdüğüm can sıkıntısından kurtaracak insandır. Yirmi altısına basmıştım. Artık ciddî bir kadın olmalıydım. Değil mi ama? Kendimi bir türlü ağır başlı bir doktorun karısı diye tasavvur edemiyordum ama, oldu işte. Versailles civarına yerleştik.

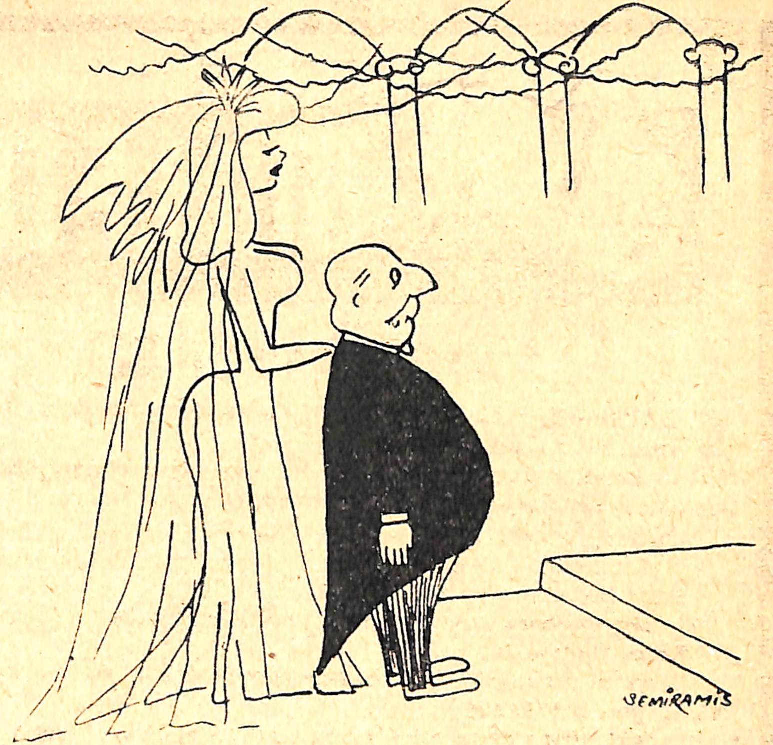
İşler tıkırında gidecekti. Jean-Paul hastalariyle, ben kendi ufak tefek işlerimle uğraşacaktım... Caktım diyorum, şu kötü tesadüfü hesaba katmadığımız için...

Kocamla ya sofrada, ya bazı traşçılarla birlikte briç masası başında, ya da tiyatroda buluşabiliyorduk. Ne rahattık. Ne rahattık! Zamanımızın kalan kısımlarını, ikimiz de kendi mesleğimize, havamıza uygun şekilde harcıyorduk. Şayet şu veya bu sebeple görüşmemiz icabederse, bir usul tutmuştuk: hastabakıcının okumasına mahzur görmediğimiz konuları küçük pusulalara yazıp birbirimize yolluyorduk. Bu da başlıbaşına bir eğlence ve oyalanma oluyordu bizim için.

Bir akşam, şu hayatımın altını üstüne getiren akşam, Jean-Paul'ün masası üstüne bir haber bıraktım: «Christiane beni ahbaplarımdan birinin evine götürüyor. Sabaha karşı dönerim. Sakın merak etme.»

Christiane'a da önceden haber verdim. Kendisine güvenim vardı. Herhangi bir yanlışlığa yol açmak istemiyordum. Senin anlıyacağın, mümkün olan her türlü ihtiyat tedbirlerini almıştım. Uçuyordum âdeta. İçim rahattı, kalbim çarpıyordu. Neden mi diyeceksin? Çünkü birkaç haftadanberi Fabien adında bir genç bana esaslı kur yapıyordu. Ona belli etmiyordum ama, benim de içim gidiyordu. Düşünsene bir kere? Evli olduğum halde bir âşıkım olsun, bir macera yaşıyayım!...

Sana nasıl anlatayım o insanın kanına giren, kalbine yerleşiveren şeytanı? Gayet yakışıklı kadınları baştan çıkarmak için yaratılmış, sesi yumuşak ve tesirli, boylu boslu, esmer tenli, atlet yapılı bir genç... Her şeyi alaya alan haliyle insanı sırasında deliye çevirmesini de öyle biliyor ki.. İhtimal kendinden biraz fazlaca emin ama, o da haklı doğrusu... Dayanılır gibi değil. Bilirsin, Gilberte'ciğim; böylesine yakışıklı erkeklere hiç mi hiç yüzüm yoktur.

— Uygunsuz çift!...

Fabien, beni Rambouillet yakınlarında handan bozma bir otele götürdü. Burası tam bir kervansaraydı. Ufak ölçüde tabii. Geleni gideni az bir kır evi. Yemekte et nefisti, şarabınsa lezzetine diyecek yoktu. Sana daha fazlasını anlatmama hacet var mı? Geceyi nasıl onun kolları arasında ezile ezile geçirdiğimi filân? Ertesi sabah daha şafak atmadan beni evimin yakınlarına getirip bıraktı. O saatte bütün Versailles horul horul uyuyordu. Ben de, yatağıma girer girmez tatlı, derin ve rahat bir uykuya daldım.

Jean-Paul'ü odamda görünce şaştım. Çünkü hiçbir sabah viziteye çıkarken yanıma uğramazdı. Âdeti değildi. Üstelik beni bir türlü de uyandıramamıştı. Lâkin kendime gelir gelmez. Jean-Paul-ün aklının başından gittiğini anladım. Evet, aklı başında değildi. Hiç mukaddemeye lüzum bile görmedi. Hemen suçumu yüzüme vurdu. Neye uğradığımı anlıyamamıştım. Hem öylesine tafsilât veriyordu ki, şaşarsın. Nereye gitmişim, hangi odada yatmışım... Hepsini, hepsini biliyordu. Verecek cevap bulamadım. İlk düşündüğüm şu oldu: besbelli beni takip ettirmişti! Hoş, bu onun yapacağı iş değildi ya... Meğer ne beklenmedik, ne aksi bir tesadüf neticesi öğrenmiş!

Sırası gelmişken sana mahrem bir itirafta bulunayım. Bunu söylemezsem zaten Jean-Paul'ün hâdiseyi nasıl öğrendiğini anlamana imkân kalmaz. Bazı kadınlar, erkeklerle beraberken ileri geri sözler söylerler, sesler çıkarırlar. Benim kötü bir alışkanlığım vardır: Aşka gelince şarkı söylerim. Hem de ayni şarkıyı... Yalnız bu, içinde bulunduğum ruh haline göre mırıltıdan yüksek sesle söylenen bir neşeli nağmeler dizisi haline kadar değişir. Jean-Paul'e karşı zaafımı yukarıda anlattım. İşte felâketimi bu kötü alışkanlık hazırladı.

Jean-Paul'ü gece yarısı bir hastaya çağırmışlar. Atlamış bir otomobile gitmiş. Dönerken, aksilik bu ya, otomobil arızalanmış. Hem de nerede? Bizim kaldığımız handan bozma otelin iki adım ilerisinde. Jean-Paul, de, geceyi ayni çatı altında geçirmeğe mecbur olmuş.

Onu asıl deli eden, başka hiç bir şeyle karıştırılması imkânsız olan şarkımı işitmiş olması değildi, sanıyorum. Asıl dört defa bu şarkıyı söylemiş olmam çileden çıkarmış onu...

İşte böyle, şekerim. Şimdi de ayrılıyoruz. Selâm...

Marie-Christine

Yaşınız ne olursa olsun...

Kazanır kazanmaz derhal almaya başlayacağınız GELİRİ size yalnız Aylık Gelirli Küçük Tasarruf Hesabı sağlar

Bu hesaba yalnız bir yıl ayda en az 25 lira yatırırsanız

500 Liraya kadar Aylık Gelir ikramiyelerinden

Erenköy'de Apartman Daireleri ve zengin Para ikramiyelerinden faydalanırsınız

Son para yatırma günü : 30 Eylül bin dokuz yüz elli sekiz

Keşide günü : 8 Ekim bin dokuz yüz elli dokuz

EMNİYET SANDIĞI

162

CELÂL GÖREN

MİLLETLER GÜLÜYOR

Vasiyetname !

ADAMCAĞIZ ölüm döşeğinde son dakikalarını yaşıyordu. Karısını yanına çağırdı ve:

— Sarah, dedi. Ben ölüyorum, sana bazı şeyler söyliyeceğim. Ben ölünce bu vasiyetlerimi yerine getireceğine söz ver...

Kadın ağlıyarak:

— Söz... dedi.

Hasta başladı:

— Ben öldükten sonra mağazayı David idare etsin.

Karısı itiraz etti:

— Fakat kocacığım, Harry mağaza işlerinden çok daha iyi anlar... O tam iş adamıdır.

— Peki, Harry olsun. Ama benim mavi arabayı Joey'e ver.

— Nee... Büyük arabayı ha! Dünyada olmaz. Benny'nin ailesi çok daha kalabalık, o araba tam ona göre. Joey küçük arabayı alır.

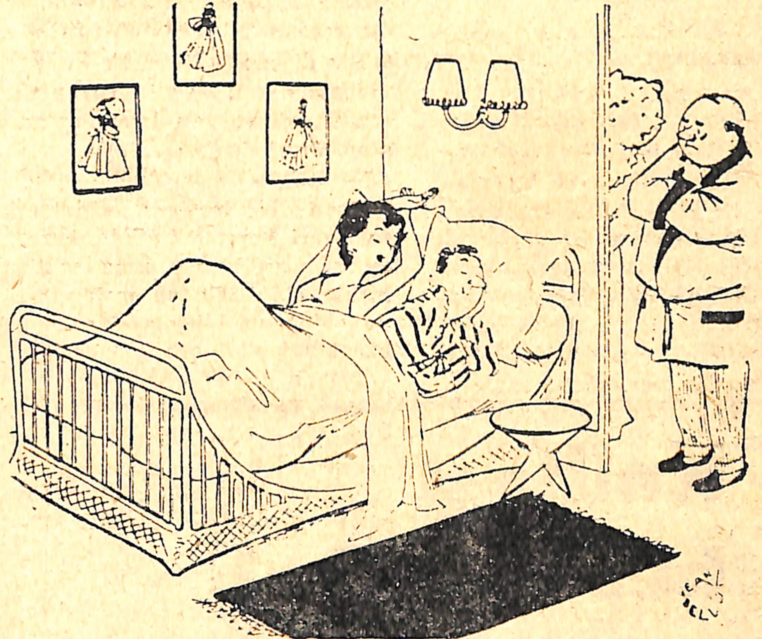
— Pekâlâ, pekâlâ... Öyleyse sayfiye evini de Shirley'e bırakıyorum.

— Kocacığım bilirsin ki Shirley o semtten nefret eder. Roselie ise...

Bu son itiraz üzerine sabrı taşmış olan ölüm hastası öfke ile:

— Kim ölüyor yahu, diye bağırdı. Sen mi, ben mi?

(İngiliz)

Kadın — Artık yarın sabah bir evlenme teklifi yapar sanırım!...

(Fransız)

Büyük istidat

Ken Murray menajerinin yazıhanesine girdiği zaman adam:

— Bana bir daha telefon etmeyin, size iş veremem diyerek hırsla ahizeyi yerine koydu.

Ken Murray sordu:

— İstidatsız bir artistlik heveslisi galiba ha!

— Yok canım, tam aksine o kadar istidatlı ki, benim işime yaramamasının sebebi bu Frank Sinatra gibi şarkı söylüyor. Fred Astair gibi dans ediyor ve Errol Flyn gibi dövüşüyor...

Ken Murray bir ıslık çalarak:

— Fakat azizim dedi. Sen bu delikanlı ile milyonlar kazanabilirsin...

Adamcağız boynunu büktü:

— Evet ama dostum, o bir delikanlı değil, genç bir kız...

(Amerikan)

Talih

Mr. Jones'un üç erkek çocuğu birden olmuştu. Yolda papazla karşılaştı. Din adamı:

— Tebrik ederim Mr. Jones dedi. Duyduğuma göre talih size gülümsemiş, baba olmuşsunuz.

Mr. Jones:

— Gülümsemek mi, dedi. O bana kahkaha attı...

(Kanada)

İstintak!

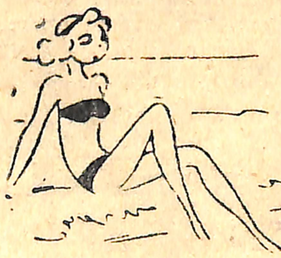
Hâkim, sanığa sorar:

— Demek amcanızın hiç çocuğu olmamıştı öyle mi?

— Evet, sayın hâkim!

— Peki, ya babanız? Onun çocuğu var mıydı?

(İspanyol)

YAZISIZ!

Sağlam mal

Amerikalı iki pantalon askısı fabrikatörü karşı karşıya geçmişler birbirlerine mallarını methediyorlardı. Birincisi:

— Bizim askılar o kadar sağlam ve elâstikî oluyor ki, dedi. Geçen gün deneme için bir askının her iki ucuna beşer katır bağladık. Hayvanlar çektiler, çektiler koparamadılar...

Öbürü istihfafla:

— Püf, dedi, bu da bir şey mi? Ben geçen gün New York'tan trenle Filâdelfiya'ya geliyordum. Trene az vakit kalmıştı acele ile koşarken askım istasyondaki parmaklığa takılmış haberim yok. Trene bindim. Filâdelfiya'ya geldik. Kondüktör trenin kapısını açtı ve inmek üzere yerimden kalkınca kendimi gerisin geriye New York'ta buldum. Bu bizim cenabet askı beni çekmişti!...

(Amerikan)

(Amerikan)

Hayırlı evlâtlar

İhtiyar çiftçi, misafirine iki delikanlı resmi göstererek:

— Oğullarım, dedi. Biri doktor, biri ise avukat oldu.

Misafir sordu:

— Ne kadar iftihar edersiniz onlarla değil mi?

İhtiyar adam başını salladı:

— Tabiî... Bilhassa mesleklerine çok bağlıdırlar. Geçen sene bir tren kazası geçirdim. Doktor olan oğlum beni hemen tedavi etmek istiyor, avukat olansa topal kalırsam büyük bir tazminat alabileceğimizi söylüyordu. Ne yapacağımı şaşırıp kalmıştım doğrusu...

(Alman)

Papeloğlu

ERCÜMEND EKREM TALU

— 32 —

Kâğıtları için için küfrederek okumağa girişti.

Birisi; «Avrupa denilen küfür diyarında elektrik adındaki şeytan icadı ile binaların berhava edilmekte olduğunu ve orada bulunan Contürklerin bundan istifade ederek Babıâliyi, sarayı hümayunu atmak için tertibat almakta bulunduklarını bir membaı mevsuktan istihbar eylediğini ve şayet kendisi Paris Sefareti seniyesine tâyin olunursa bu işin önüne geçeceğini..» bildiriyordu.

Bir diğeri: «Mübarek didarı hümayunlarını gece rüyasında gördüğünü ve resı hümayunlarının üzerinden ay doğduğunu» tebşir ediyor, atiye dileniyordu.

Gene bir başkası: «Biraderi şehriyari Reşat Efendinin, harem ağalarından birine esma çektirmekte olduğunu, ve maksadının ne olduğunu bilememekle beraber keyfiyeti zatı şahanelerine arzetmeyi bir sadakat vazifesi bildiğini...» söylüyordu.

Hulâsa, her biri birer tezvir örneği olan bu jurnalları hepsini okuyup sıraya koyan başkâtip, kalktı. huzura gitti.

Abdülhamit, kendi eliyle, ve hususî marangozhanesinde yapmış olduğu yüksek perdeli yazı masasının önünde oturmuştu. Sırtında, kapalı bir İstanbulin, üzerinde kukuleteli bir avniye vardı. Ayaklarında, «mabeyin biçimi» kaloş-kundura taşıyordu. Başındaki fes, bermutat kalıpsızdı.

Hafif bir öksürükle, geldiğini belli eden başkâtibe doğru döndü.

— Maruzat mı?

Başkâtip, yerle beraber temenna etti.

— Evet, efendimiz.

— Şayanı dikkat bir şey var mı? Oku, bakayım.

Paşa, önceden ezberlemiş gibi, meallerini hafızasında tuttuğu bu bir alay hezeyanı okumağa başladı. Günü gününe değil de, hattâ saati saatine uymıyan padişah, başka vakit olsa, ortalığı birbirine kattıracak kadar ehemmiyetle telâkki edeceği jurnallara aldırmadan geçiyor, en ehemmiyetsiz görünenlere ilişiyordu.

Bu meyanda, Paris Sefirliğini istiyen adamın ihbarına dudak büktü. Atiye isteyene cevap bile vermedi. Reşat Efendinin esma çektirmesine aldırmadı.

Derken, sıra, taşra postalarından birinin damgasını taşıyan, yemeni kâğıdından yapılmış âdi bir zarf içerisinden çıkan altı mühürlü, âdi bir eseri cedit kâğıdına yazılmış bir jurnala geldi. Bu, bizim İzzeti Efendinin özene bezene yazdığı kâğıttı.

Başkâtip bunu da okuyunca, hünkâr nasılsa durdu:

— Bir daha okuyunuz! dedi.

Hitapta, böyle cem sigası kullanması, mevzubahsolan işe ehemmiyet atfettiğini gösterirdi.

Başkâtip, kelimeleri taneliyerek, bir daha okudu.

Hünkâr sordu:

— Nereden geliyor, bu?

— ... kazasından.

— Mühür kimin?

— Satılmış bin Hüseyin.

— Başka bir sıfat, filân koymamış mı?

— Hayır efendimiz.

— Hulûs ile yazıldığı belli. Bu bahsettiği Âdem Efendi kimdir?. Biliyor musunuz?

— Hayır efendimiz.

— Şimdi Dahiliye Nâzırından sordurun, tahkik ettiriniz.

— Başüstüne, efendimiz!

— Söyleyiniz, derhal azlini arzetsinler.

— Ferman buyurulur, efendimiz!

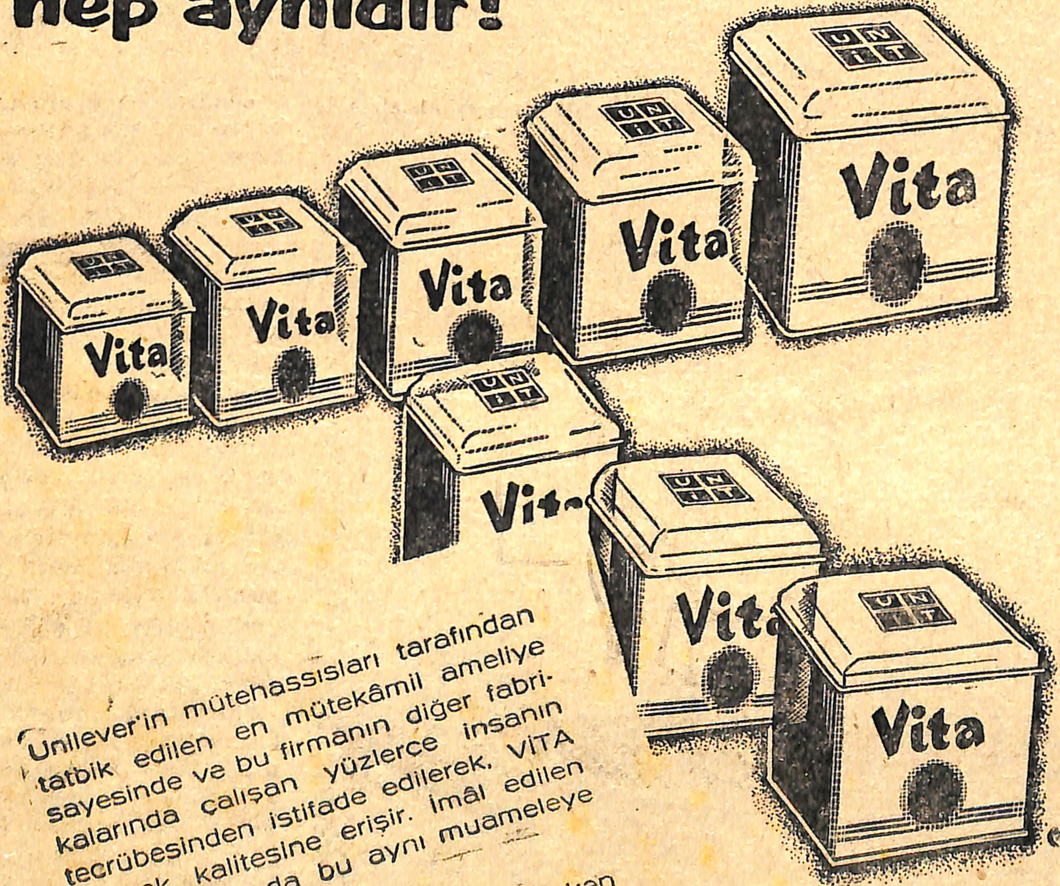
— Hem. sorarsınız: Nasıl oluyor da, böyle menşei, mazisi karışık adamları bir kaza kaymakamlığı kadar mühim vazifelere geçiriyorlar?

— Sorarım, efendimiz!

Abdülhamit susmuştu. Esasen

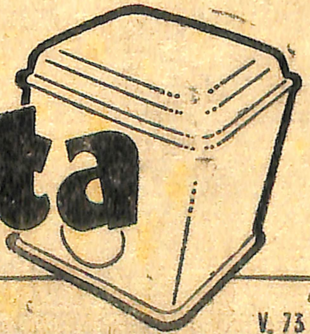
Kalitesi
hep aynıdır!

Grafika

Bunun içindir ki VİTA satın alırken hep aynı olan Kalitesinden eminsiniz. VİTA aynı zamanda fevkalâde besleyicidir ve çok kolay hazmedilir.

En iyinin iyisi yoktur.

V. 73

maruzat da hitama erdiğinden, başkâtip geri geri çekilerek, huzurdan çıkmıya hazırlanıyordu. Birdenbire, padişah:

— Durunuz! dedi.

— Efendimiz!

— Bu adama da mükâfat vermeliyim.

Başkâtip, ağız açmadan el pençe divan, bekliyordu. Bir lâhza düşünceden sonra, hünkâr, lâkırdısını tamamladı.

— Kendisine, kapıcı başlık rütbesiyle, bir de Mecidî nişanı ihsan ettiğimi divanı hümayuna tebliğ ediniz.

Başkâtip, iradei seniyyeyi tebellûğ ettiğini bir temenna ile teyit etti.

O akşam, Dahiliyeden giden şifre bir telgrafla, Âdem Efendinin memuriyetine, nihayet verilmiş, kaymakam vekilliğine Naip Efendi tâyin olunmuştu.

Bu havadis kazada top gibi patladı. Zavallı kaymakam, beyninden vurulmuşa dönmüştü. Bu meselnin nereden ve ne münasebetle geldiğini bir türlü keşfedemiyordu.

Yıllarca süren memurluk hayatında bir tek kerre lekelenmemiş bir suiistimal etmemiş, vazifesinde ihmal göstermemişti. Tam, tekaütlük müddetini doldurmaya bir iki sene kalarak başına gelen bu felâketi izah etmeğe kadir değildi.

Maamafih kadere boyun eğerek, gitmeğe, İstanbula dönüp, orada başının bir çaresine bakmağa hazırlanıyordu.

Bu arada, vergi kâtibinin himmeti ile, kaymakamın felâket sebebi, kasabanın içinde, dilden dile dolaşmağa başlamıştı.

İşin iç yüzüne vâkıf olan halka bir ürkeklik geldi. Satılmıştan, namuslu adamlar, kendi hallerindekiler gocunuyorlardı.

Ne olur, ne olmaz? Bu adamda bu huy ve bu iktidar varken, ondan uzak dolaşmak hayırlı idi.

Kaymakamı teşyi edenler arasında, Hacı Rıza Bey de vardı.

Adamcağız, damadının hesabına mahçup oluyor, vapurun güvertesinde, süklüm püklüm duruyordu. Âdem Bey, kendisine veda için elini uzatırken:

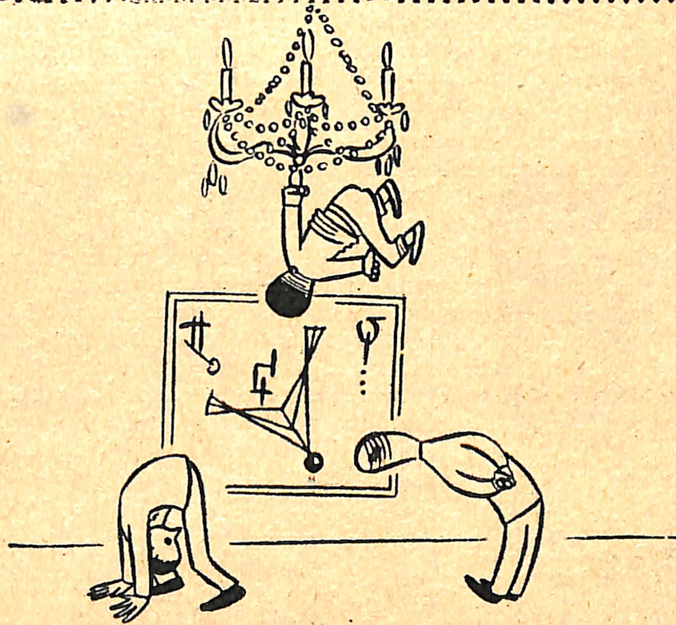
— Darılma amma, Hacı Bey... dedi, senin damat malmış, mal!... Ayağını tetik al. yarın öbür gün, senin de başını yakmasın!

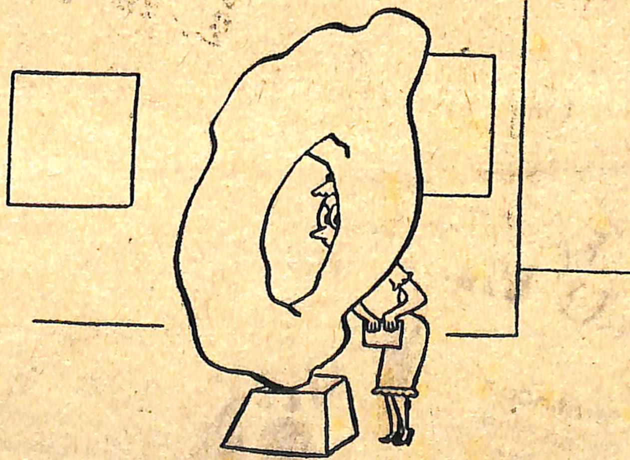
Zavallı adam başını önüne eğmekten başka hiçbir mukabelede bulunmadı...

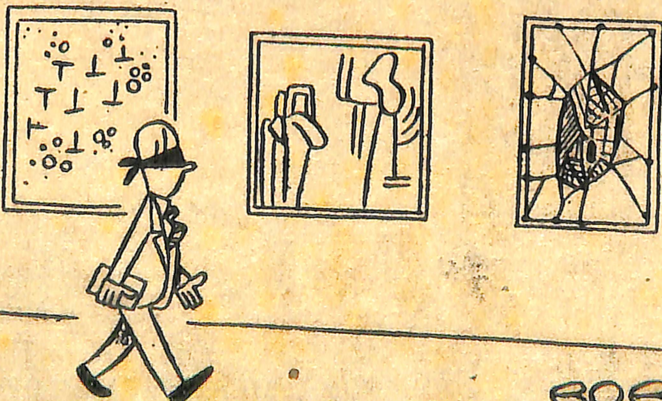
Dünyada itibar kazanmak, saygı görmek, yalnız fazilet erbabının nasibi değildir. Edepsiz ve zalim olanlar da, halk, saygısından ekseriya pay ayırır. Vakıa bu saygı ve itibarın içinde korkunun da büyük rolü vardır. Şerrine lânet! deyip de, öpülen eller, bu korkunun âmil ve müessir olduğunu bile bile, o saygı ve itibarı kabul ederler. Maksatları hasıl olmuştur. Artık bunun iç yüzünü araştırmazlar.

Satılmış, bir iki ayın içerisinde,

MODERN San'at

kasabada iyiden mevki sahibi olmuştu. Rütbesinin menşuru ile nişanının beratini, kaymakam vekili olan Naip, bizzat ayağına götürmüş, eşraf sıra ile tebrike gelmişlerdi. Çarşıdan geçerken, dükkâncılar, kahvenin önünde oturanlar ayağa kalkıyorlardı. Emeti Hanım bile kocasına ısınmıştı. Hele cülûsu hümayuna müsadif 19 ağustos günü, yakası ile kolları sırmalı üniformasının içinde görünce. aslanlara benzettiği ayaline nazar değmesin için, pantalonunun cebine usulcacık bir tutam okunmuş üzerlikle çöreotu koyuvermişti.

İzzeti Efendi, kasaba erkân ve eşrafından öcünü aldığından dolayı kendini bahtiyar sayıyordu. Satılmışı da artık tamamiyle kendine bendetmişti.

— Gördün mü, velinimetim?.. Diyordu. Anladın mı sertacı ibtihacım?... Bu abdi kemterin, bu bendei bimiktarın, yalnız kendi kendine vefa etmez. Ben efendimi, inşallahı taalâ, makamı vezarete kadar ulaştıracağım. İzzeti denilen kelp böyle sadık bir kuldur. Bir lîkma ekmeğin, bir iltifatın şükran borcunu kırk yıl değil, ömrü vefa ettikçe ödemeğe bakar.

Eskiden, böyle sözlere hiç olmazsa bir: «Eksik olma!» ile mukabele eden Satılmış şimdi bu kadarını da esirgiyordu. Kendinden emindi. Kibirinden, azametinden geçilmiyordu artık.

Her akşam yemekten sonra selâmlığa çıkıyor, İstanbulun en sayılı vezirleri gibi âdeta divan kuruyordu.

Bu resmi kabullere gelen gelene idi. Bütün hükûmet erkânı, Malmüdürü, Nüfus memuru, Mahkeme heyeti, vergi, tapu, muhacirin müdürleri, rüştiye ve sübyan mekteplerinin muallimleri, tabur ağası, eşraf, hattâ Ermeni marhasası ve Rum metropolit vekiline varıncaya kadar Satılmış Efendinin konağına can atıyorlardı.

İzzeti Efendi, kendine konakta bir nevi kâhyalık vazifesi uydurmuştu. Misafirlerin kahvelerini o düşünüyor, cigaralarını o veriyordu. Artık, haremde de mevkiini sağlamalmıştı. Merdiven ayağından, Hacı Beyin hanımına:

— Abla!...

Diye sesleniyor, Emeti Hanıma:

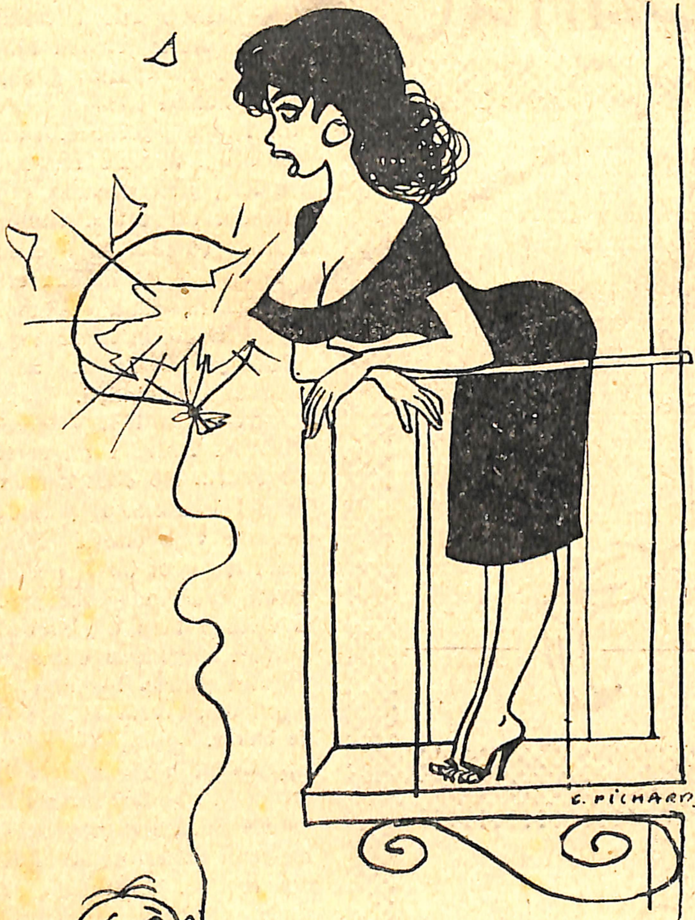
— Kızım!...

Diye hitap ediyordu. Aşçıya karışıyor, hizmetçileri paylıyordu. Mutfak masrafını kâmilen emri vaki yaparak eline almıştı. Buradan da tabiî üç beş yutunuyordu.

Zaten. Satılmışın kazancı yolunda idi. Hep o jurnalcılığının verdiği korku ile, kimse rakip olarak karşısına çıkamadığı için, bir takım taahhütleri, yüksek fiyat ile kendi üzerine almıştı. Kabzımallık ediyor, tefecilik yapıyor, aşâr iltizamına girişiyor, para oluk gibi akıyordu.

(Devamı var)

Dünya Karikatürleri

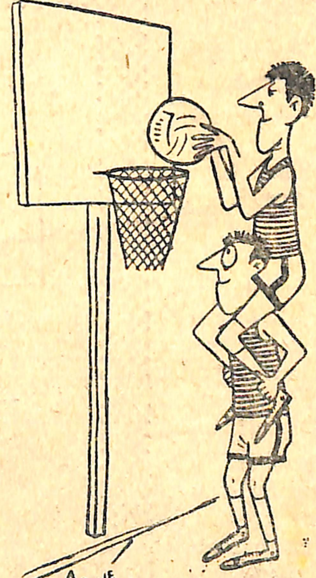

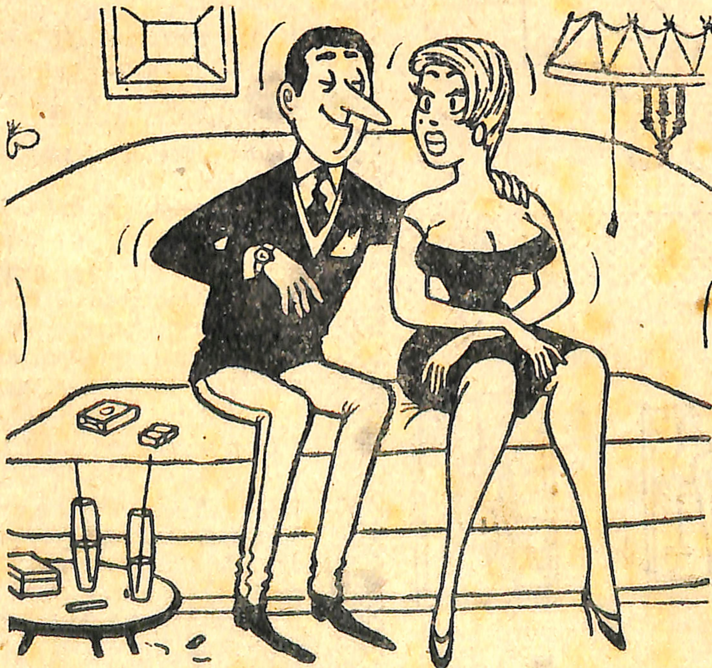
YAZISIZ !

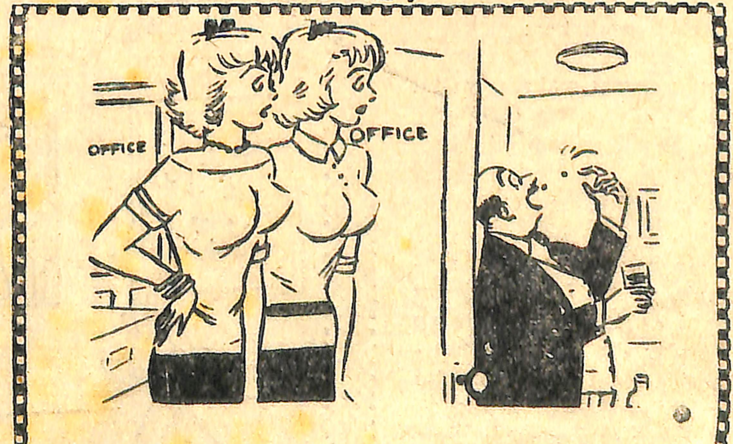
– AMAN BU ERKEKLER, İNSANI GÖZLERİYLE ÇIRÇIPLAK SOYUYORLAR !..

YAZISIZ !

– SAATİM FOSFORLUDUR...
– SAHİ Mİ ?..
– İNANMAZSAN ELEKTRİĞİ SÖNDÜREYİM DE BAK !..

– AYLIĞIMIZI ARTIRACAĞINI NERDEN BİLDİN ?
– BAKSANA İKİ KUVVET HAPI BİRDEN YUTUYOR !..

T. C. Ziraat Bankası

Tasarruf hesapları 1958 yılı ikramiye plânında

3.000.000 Lira

P a r a ,

3.000.000 Lira

Uzun vadeli Kredi

v a r d ı r .

Şimdi tasarrufa
KOLAYLIKLA ALIŞABİLİRSİNİZ

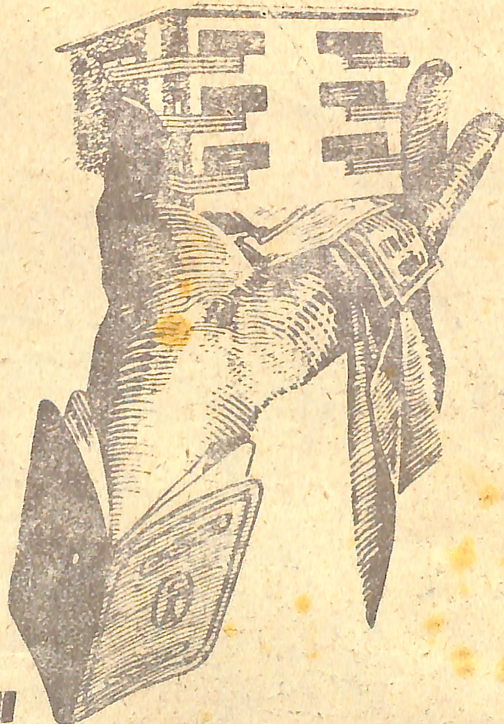
Çünkü

Bülçenizin müsadesine göre sizi her ay 15, 30, 60 veya 90 lira biriktirmeye alıştıracak olan
AKBANK
AİLE TEVEDİATI
HESAPLARI
her 200 hesaptan 100 üne 96.000 lira ikramiye isabet ettiren yegâne tasarruf sistemidir

AKBANK

Tasarrufu en çok destekleyen bankadır

Sahibi: YUSUF ZİYA ORTAÇ
Yazı işlerini fiilen idare eden: NEHAR TÜBLEK
Teknik Sekreter: Selâmi M. YURDATAP
Adres: Klotfarer Cad. No. 8-10, Daire 3
Belediye - İstanbul Telefon: 22 18 11
Abone Seneliği: 37,5 Altı aylığı 19 lira
Basıldığı yer: ERCAN MATBAASI
Kapak baskısı: ŞAKA MATBAASI Telefon: 22 72 99

SÜMERBANK

Hesap açtıranlara en fazla menfaat temin eden Bankadır

TÜRKİYE
VAKIFLAR BANKASI

1958
YILINDA

ÖMÜR BOYUNCA AYLIK GELİR
MESKEN KREDİLERİ
PARA
İKRAMİYELERİ

4 MİLYON 405.000 LİRA

İHAP HULUSİ İSTANBUL

AKBABA

— İşte buna da balıkçı düğümü derler...
— Yorma çeneni... Beni izdivaç düğümünden başkası ilgilendirmez! - İtalyan -